Parlament Europejski
2024-2029

TEKSTY PRZYJĘTE

P10_TA(2025)0278

Strategia na rzecz równouprawnienia płci na rok 2025

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 listopada 2025 r. w sprawie strategii na rzecz równouprawnienia płci na rok 2025 (2024/2125(INI))

Parlament Europejski,

– uwzględniając art. 2 i 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),

– uwzględniając art. 8, 10, 19, 79, 83, 151, 153 i 157 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),

– uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności jej art. 1, 21, 23 i 24,

– uwzględniając Europejski filar praw socjalnych proklamowany i podpisany przez Parlament, Radę, i Komisję 17 listopada 2017 r. oraz komunikat Komisji z 4 marca 2021 r. pt. „Plan działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych” (COM(2021)0102),

– uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka oraz Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych,

– uwzględniając Konwencję ONZ z dnia 18 grudnia 1979 r. w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet oraz jej ogólne zalecenia,

– uwzględniając Konwencję ONZ o prawach osób niepełnosprawnych przyjętą 12 grudnia 2006 r.,

– uwzględniając uwagi końcowe dotyczące połączonego drugiego i trzeciego sprawozdania okresowego Unii Europejskiej przyjęte 21 marca 2025 r. przez Komitet ONZ ds. Praw Osób z Niepełnosprawnościami, a w szczególności zalecenia zawarte w art. 6 tych uwag,

– uwzględniając Międzynarodową konwencję w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji rasowej przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne ONZ 21 grudnia 1965 r.,

– uwzględniając deklarację pekińską i pekińską platformę działania ONZ z dnia 15 września 1995 r. oraz wyniki ich konferencji przeglądowych,

– uwzględniając rezolucję Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1325 (2000) z dnia 31 października 2000 r. w sprawie kobiet, pokoju i bezpieczeństwa,

– uwzględniając Agendę ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 z dnia 21 października 2015 r. oraz określone w niej cele zrównoważonego rozwoju, w szczególności cel nr 5 – „Osiągnąć równość płci oraz wzmocnić pozycję kobiet i dziewcząt” – oraz cel nr 3 – „Zapewnić wszystkim ludziom (w tym kobietom i dziewczętom) w każdym wieku zdrowe życie oraz promować dobrobyt”, a także związane z nimi cele i wskaźniki,

– uwzględniając sprawozdanie Eurostatu z czerwca 2024 r. pt. „Sustainable development in the European Union: monitoring report on progress towards the SDGs in an EU context – 2024 edition” [Zrównoważony rozwój w Unii Europejskiej: sprawozdanie z monitorowania postępów w realizacji celów zrównoważonego rozwoju w kontekście unijnym – wydanie z 2024 r.][1]

– uwzględniając sprawozdanie Komisji z maja 2023 r. pt. „EU Voluntary Review on the implementation of the 2030 Agenda for Sustainable Development” [Dobrowolny przegląd UE dotyczący realizacji Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030][2],

– uwzględniając Konwencję Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącą jednakowego wynagrodzenia dla pracujących mężczyzn i kobiet za pracę jednakowej wartości z dnia 29 czerwca 1951 r. oraz Konwencję Międzynarodowej Organizacji Pracy w sprawie eliminacji przemocy i molestowania w miejscu pracy z 21 czerwca 2019 r.,

---

1 Eurostat, „Sustainable development in the European Union: monitoring report on progress towards the SDGs in an EU context – 2024 edition” [Zrównoważony rozwój w Unii Europejskiej: sprawozdanie z monitorowania postępów w realizacji celów zrównoważonego rozwoju w kontekście unijnym – wydanie z 2024 r.], https://ec.europa.eu/eurostat/documents/15234730/19397895/KS-05-24-071-EN-N.pdf/730c983a-fa93-6ce2-7905-2379de04f3e9?version=1.0&t=1718611411114.

2 Komisja Europejska, „EU Voluntary Review on the implementation of the 2030 Agenda for Sustainable Development” [Dobrowolny przegląd UE dotyczący realizacji Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030], 2023 r., https://commission.europa.eu/system/files/2023-06/SDG-Report-WEB.pdf.

– uwzględniając rezolucję Międzynarodowej Organizacji Pracy w sprawie godnej pracy i gospodarki usług opiekuńczych z dnia 14 czerwca 2024 r.,

– uwzględniając Konwencję Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej z dnia 11 maja 2011 r. (konwencję stambulską), którą UE ratyfikowała w czerwcu 2023 r., oraz sprawozdania z monitorowania jej wdrażania w poszczególnych krajach, sporządzane przez Grupę Ekspertów do spraw Przeciwdziałania Przemocy wobec Kobiet i Przemocy Domowej (GREVIO),

– uwzględniając sprawozdanie Rady Europy z kwietnia 2021 r. pt. „Second General Report on GREVIO's Activities" [Drugie sprawozdanie ogólne w sprawie działalności GREVIO],

– uwzględniając zalecenia, sprawozdania i rezolucje Komisarza Praw Człowieka Rady Europy oraz organów Rady Europy,

– uwzględniając zasady z Yogyakarty przyjęte w listopadzie 2006 r. oraz zasady z Yogyakarty plus 10 przyjęte w listopadzie 2017 r.,

– uwzględniając opinie przyjęte przez Komitet Praw Człowieka ONZ 31 marca 2016 r. w komunikacie nr 2324/2013, *Mellet* przeciwko *Irlandii*, przypis 6 pkt 7.7, oraz 29 marca 2011 r. w komunikacie nr 1608/2007, *L.M.R.* przeciwko*Argentynie*, pkt 9.3 i 9,

– uwzględniając przyjęte od 1975 r. dyrektywy EWG i UE dotyczące różnych aspektów równego traktowania kobiet i mężczyzn (dyrektywę 79/7/EWG[3], dyrektywę 86/613/EWG[4], dyrektywę

---

[3] Dyrektywa Rady 79/7/EWG z dnia 19 grudnia 1978 r. w sprawie stopniowego wprowadzania w życie zasady równego traktowania kobiet i mężczyzn w dziedzinie zabezpieczenia społecznego (Dz.U. L 6 z 10.1.1979, s. 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1979/7/oj).

[4] Dyrektywa Rady 86/613/EWG z dnia 11 grudnia 1986 r. w sprawie stosowania zasady równego traktowania kobiet i mężczyzn pracujących na własny rachunek, w tym w rolnictwie, oraz w sprawie ochrony kobiet pracujących na własny rachunek w okresie ciąży i macierzyństwa (Dz.U. L 359 z 19.12.1986, s. 56, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1986/613/oj).

92/85/EWG[5], dyrektywę 2004/113/WE[6], dyrektywę 2006/54/WE[7] oraz dyrektywę 2010/41/UE[8]),

– uwzględniając dyrektywę Rady 2000/43/WE z dnia 29 czerwca 2000 r. wprowadzającą w życie zasadę równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne[9] (dyrektywa w sprawie równości rasowej) oraz komunikat Komisji z dnia 18 września 2020 r. pt. „Unia równości: Unijny plan działania przeciwko rasizmowi na lata 2020–2025 (COM(2020)0565),

– uwzględniając wniosek Komisji z dnia 2 lipca 2008 r. dotyczący dyrektywy Rady w sprawie wprowadzenia w życie zasady równego traktowania osób bez względu na religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną (COM(2008)0426 – horyzontalna dyrektywa antydyskryminacyjna),

– uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/99/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie europejskiego nakazu ochrony[10],

– uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE z dnia 25 października 2012 r. ustanawiającą normy

---

5 Dyrektywa Rady 92/85/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie wprowadzenia środków służących wspieraniu poprawy w miejscu pracy bezpieczeństwa i zdrowia pracownic w ciąży, pracownic, które niedawno rodziły, i pracownic karmiących piersią (Dz.U. L 348 z 28.11.1992, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1992/85/oj).

6 Dyrektywa Rady 2004/113/WE z dnia 13 grudnia 2004 r. wprowadzająca w życie zasadę równego traktowania mężczyzn i kobiet w zakresie dostępu do towarów i usług oraz dostarczania towarów i usług (Dz.U. L 373 z 21.12.2004, s. 37, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2004/113/oj).

7 Dyrektywa 2006/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie wprowadzenia w życie zasady równości szans oraz równego traktowania kobiet i mężczyzn w dziedzinie zatrudnienia i pracy (Dz.U. L 204 z 26.7.2006, s. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/54/oj).

8 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/41/UE z dnia 7 lipca 2010 r. w sprawie stosowania zasady równego traktowania kobiet i mężczyzn prowadzących działalność na własny rachunek oraz uchylająca dyrektywę Rady 86/613/EWG (Dz.U. L 180 z 15.7.2010, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2010/41/oj).

9 Dz.U. L 180 z 19.7.2000, s. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/43/oj.

10 Dz.U. L 338 z 21.12.2011, s. 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/99/oj.

minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępującą decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW[11],

– uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie wymogów dostępności produktów i usług[12],

– uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1158 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym rodziców i opiekunów oraz uchylającą dyrektywę Rady 2010/18/UE[13] (dyrektywa w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym),

– uwzględniając dokument roboczy Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych z dnia 4 lipca 2019 r. pt. „EU Action Plan on Women, Peace and Security (WPS) 2019-2024” [Plan działania UE na rzecz kobiet, pokoju i bezpieczeństwa (2019–2024)”, który w listopadzie 2023 r. przedłużono do 2027 r.,

– uwzględniając komunikat Komisji z dnia 7 października 2020 r. pt. „Unia równości: unijne ramy strategiczne na rzecz równouprawnienia, włączenia społecznego i udziału Romów (COM(2020)0620),

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych oraz zmiany dyrektywy 2000/31/WE (akt o usługach cyfrowych)[14],

– uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2381 z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie poprawy równowagi płci wśród dyrektorów spółek giełdowych oraz powiązanych środków[15];

– uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/970 z dnia 10 maja 2023 r. w sprawie wzmocnienia stosowania zasady równości wynagrodzeń dla kobiet i mężczyzn za taką samą pracę lub pracę o takiej samej wartości za pośrednictwem

---

11 Dz.U. L 315 z 14.11.2012, s. 57, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2012/29/oj.

12 Dz.U. L 151 z 7.6.2019, s. 70, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj.

13 Dz.U. L 188 z 12.7.2019, s. 79, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1158/oj.

14 Dz.U. L 277 z 27.10.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj.

15 Dz.U. L 315 z 7.12.2022, s. 44, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2381/oj.

mechanizmów przejrzystości wynagrodzeń oraz mechanizmów egzekwowania[16],

– uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1385 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej[17],

– uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1500 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie norm dotyczących organów ds. równości w obszarze równego traktowania i równości szans kobiet i mężczyzn w zakresie zatrudnienia i pracy oraz zmiany dyrektyw 2006/54/WE i 2010/41/UE[18],

– uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1712 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie zmiany dyrektywy 2011/36/UE w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar[19] (zmieniona dyrektywa w sprawie zwalczania handlu ludźmi),

– uwzględniając wniosek Komisji z dnia 6 lutego 2024 r. dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz materiałów przedstawiających niegodziwe traktowanie dzieci w celach seksualnych, zastępującej decyzję ramową Rady 2004/68/WSiSW (COM(2024)0060),

– uwzględniając komunikat Komisji z dnia 5 marca 2020 r. pt. „Unia równości: strategia na rzecz równouprawnienia płci na lata 2020–2025” (COM(2020)0152),

– uwzględniając wspólny komunikat Komisji i Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Bezpieczeństwa z dnia 25 listopada 2020 r. pt. „Trzeci unijny plan działania w sprawie równości płci – ambitny program na rzecz równouprawnienia płci i wzmocnienia pozycji kobiet w działaniach zewnętrznych UE” (JOIN(2020)0017), którego okres obowiązywania przedłużono do 2027 r., oraz towarzyszący mu wspólny dokument roboczy z dnia 25 listopada 2020 r. pt. „Cele i wskaźniki do oceny wdrażania trzeciego planu działania w sprawie równości płci (2021–2025)” (SWD(2020)0284),

---

16 Dz.U. L 132 z 17.5.2023, s. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/970/oj.

17 Dz.U. L, 2024/1385, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj.

18 Dz.U. L, 2024/1500, 29.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1500/oj.

19 Dz.U. L, 2024/1712, 24.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1712/oj.

– uwzględniając komunikat Komisji z dnia 24 czerwca 2020 r. pt. „Strategia UE w zakresie praw ofiar (2020–2025)” (COM(2020)0258),

– uwzględniając Europejski plan walki z rakiem (COM(2021)0044), misję UE w zakresie walki z rakiem oraz sprawozdanie końcowe Komisji Specjalnej ds. Walki z Rakiem,

– uwzględniając komunikat Komisji z dnia 3 marca 2021 r. pt. „Unia równości: strategia na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami na lata 2021–2030” (COM(2021)0101),

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/522 z dnia 24 marca 2021 r. w sprawie ustanowienia Programu działań Unii w dziedzinie zdrowia („Program UE dla zdrowia”) na lata 2021–2027 oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 282/2014[20],

– uwzględniając komunikat Komisji z dnia 7 września 2022 r. w sprawie europejskiej strategii w dziedzinie opieki (COM(2022)0440), której celem jest zapewnienie przystępnych cenowo i dostępnych usług opieki wysokiej jakości w celu poprawy sytuacji zarówno osób korzystających z opieki, jak i formalnych i nieformalnych opiekunów, z których większość to kobiety,

– uwzględniając zalecenie Rady z dnia 8 grudnia 2022 r. w sprawie dostępu do przystępnej cenowo i dobrej jakościowo opieki długoterminowej[21],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1689 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia zharmonizowanych przepisów dotyczących sztucznej inteligencji oraz zmiany rozporządzeń (WE) nr 300/2008, (UE) nr 167/2013, (UE) nr 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1139 i (UE) 2019/2144 oraz dyrektyw 2014/90/UE, (UE) 2016/797 i (UE) 2020/1828 (akt w sprawie sztucznej inteligencji)[22],

– uwzględniając komunikat Komisji z dnia 25 września 2024 r. pt. „Wdrażanie strategii na rzecz równości osób LGBTIQ 2020–2025” (COM(2024)0420),

– uwzględniając opublikowany przez Ursulę von der Leyen 18 lipca 2024 r. dokument pt. „Wybór Europy – Wytyczne polityczne na następną kadencję Komisji Europejskiej 2024−2029”,

---

20 Dz.U. L 107 z 26.3.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/522/oj.

21 Dz.U. C 476 z 15.12.2022, s. 1.

22 Dz.U. L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj.

– uwzględniając komunikat Komisji z dnia 7 marca 2025 r. pt. „Plan działania na rzecz praw kobiet” (COM(2025)0097),

– uwzględniając sprawozdanie Komisji z marca 2025 r. pt. „Sprawozdanie z 2025 r. na temat równouprawnienia płci w UE”,

– uwzględniając konkluzje Rady z dnia 2 czerwca 2006 r. w sprawie zdrowia kobiet[23],

– uwzględniając wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 14 grudnia 2021 r. w sprawie C-490/20 *V.M.A.* przeciwko *Stolichna obshtina, rayon „Pancharevo”*[24],

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie kobiet niepełnosprawnych[25],

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 29 listopada 2018 r. w sprawie sytuacji kobiet niepełnosprawnych[26],

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 lutego 2019 r. w sprawie pogorszenia sytuacji w zakresie praw kobiet i równouprawnienia w UE[27],

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie przystąpienia UE do konwencji stambulskiej i innych środków przeciwdziałania przemocy ze względu na płeć[28],

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć[29],

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 23 października 2020 r. w sprawie równouprawnienia płci w polityce zagranicznej i bezpieczeństwa UE[30],

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 21 stycznia 2021 r. w sprawie europejskiej strategii na rzecz równouprawnienia płci[31],

---

23 Dz.U. C 146 z 22.6.2006, s. 4.
24 Wyrok Trybunału Sprawiedliwości UE z 14 grudnia 2021 r., *V.M.A.* przeciwko *Stolichna obshtina, rayon „Pancharevo”*, C-490/20, ECLI:EU:C:2021:1008.
25 Dz.U. C 468 z 15.12.2016, s. 128.
26 Dz.U. C 363 z 28.10.2020, s. 164.
27 Dz.U. C 449 z 23.12.2020, s. 102.
28 Dz.U. C 232 z 16.6.2021, s. 48.
29 Dz.U. C 331 z 17.8.2021, s. 5.
30 Dz.U. C 404 z 6.10.2021, s. 202.
31 Dz.U. C 456 z 10.11.2021, s. 208.

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 21 stycznia 2021 r. w sprawie perspektywy płci w okresie kryzysu związanego z COVID-19 oraz w okresie pokryzysowym[32],

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 21 stycznia 2021 r. w sprawie zniwelowania przepaści cyfrowej między kobietami a mężczyznami: kobiety w sektorze cyfrowym[33],

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 lutego 2021 r. w sprawie przyszłych wyzwań w dziedzinie praw kobiet w Europie po ponad 25 latach od uchwalenia deklaracji pekińskiej i pekińskiej platformy działania[34],

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 10 czerwca 2021 r. w sprawie wspierania równouprawnienia płci w kształceniu i pracy zawodowej w dziedzinie nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii i matematyki (STEM)[35],

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie sytuacji w zakresie zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego oraz praw w tej dziedzinie w UE w kontekście zdrowia kobiet[36],

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 września 2021 r. zawierającą zalecenia dla Komisji w sprawie uznania przemocy ze względu na płeć za nową dziedzinę przestępczości wśród wymienionych w art. 83 ust. 1 TFUE[37],

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 grudnia 2021 r. zawierającą zalecenia dla Komisji w sprawie zwalczania przemocy ze względu na płeć: cyberprzemoc[38],

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 grudnia 2021 r. w sprawie równości kobiet i mężczyzn w Unii Europejskiej w latach 2018–2020[39],

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 10 marca 2022 r. w sprawie trzeciego unijnego planu działania w sprawie równości płci[40],

---

32 Dz.U. C 456 z 10.11.2021, s. 191.
33 Dz.U. C 456 z 10.11.2021, s. 232.
34 Dz.U. C 465 z 17.11.2021, s. 160.
35 Dz.U. C 67 z 8.2.2022, s. 137.
36 Dz.U. C 81 z 18.2.2022, s. 43.
37 Dz.U. C 117 z 11.3.2022, s. 88.
38 Dz.U. C 251 z 30.6.2022, s. 2.
39 Dz.U. C 251 z 30.6.2022, s. 23.
40 Dz.U. C 347 z 9.9.2022, s. 150.

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 3 maja 2022 r. w sprawie osiągnięcia przez kobiety niezależności ekonomicznej dzięki przedsiębiorczości i samozatrudnieniu[41],

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 5 lipca 2022 r. pt. „W kierunku wspólnych europejskich działań w dziedzinie opieki”[42],

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 5 lipca 2022 r. w sprawie ubóstwa kobiet w Europie[43],

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 1 czerwca 2023 r. w sprawie molestowania seksualnego w UE i oceny ruchu MeToo[44],

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 września 2023 r. w sprawie regulacji dotyczących prostytucji w UE: jej skutków transgranicznych oraz wpływu na równouprawnienie płci i prawa kobiet[45],

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 kwietnia 2024 r. w sprawie zapisania prawa do aborcji w Karcie praw podstawowych UE[46],

– uwzględniając swoje zalecenie dla Rady z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie priorytetów UE na 69. sesję Komisji ONZ ds. Statusu Kobiet[47],

– uwzględniając opinię Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia z dnia 9 kwietnia 2025 r. w sprawie zmienionego budżetu długoterminowego dla Unii w zmieniającym się świecie,

– uwzględniając sprawozdanie Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej (FRA), Eurostatu i Europejskiego Instytutu ds. Równości Kobiet i Mężczyzn (EIGE) z dnia 25 listopada 2024 r. pt. „EU gender-based violence survey: key results” [Unijne badanie dotyczące przemocy ze względu na płeć – najważniejsze ustalenia],

– uwzględniając wskaźnik równości płci z 2024 r. opublikowany przez EIGE 10 grudnia 2024 r.,

---

41 Dz.U. C 465 z 6.12.2022, s. 54.
42 Dz.U. C 47 z 7.2.2023, s. 30.
43 Dz.U. C 47 z 7.2.2023, s. 2.
44 Dz.U. C, C/2023/1224, 21.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1224/oj.
45 Dz.U. C, C/2024/1767, 22.3.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1767/oj.
46 Dz.U. C, C/2025/1279, 13.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1279/oj.
47 Dz.U. C, C/2025/1971, 11.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1971/oj.

– uwzględniając badanie Dyrekcji Generalnej ds. Analiz Parlamentarnych z listopada 2021 r. pt. „Policies for long-term carers” [Polityka dla opiekunów długoterminowych],

– uwzględniając art. 55 Regulaminu,

– uwzględniając opinię Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia (A10-0210/2025),

A. mając na uwadze, że prawo do równego traktowania i prawo do niedyskryminacji są prawami podstawowymi uznanymi w Traktatach[48] i w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, które to prawa są niezwykle istotne dla jej dalszego rozwoju; mając na uwadze, że UE odgrywa jedną z najważniejszych ról w znoszeniu nierówności i wspieraniu równości, jak określono w TFUE[49];

B. mając na uwadze, że równość płci jest podstawową wartością UE, prawem podstawowym i jedną z głównych zasad Europejskiego filaru praw socjalnych oraz niezbędnym warunkiem postępu wymagającym wspierania równych szans i wyników od najwcześniejszych etapów edukacji oraz eliminowania stereotypów płciowych od dzieciństwa; mając na uwadze, że Parlament z zadowoleniem przyjmuje zasady zawarte w deklaracji załączonej do komunikatu Komisji z dnia 7 marca 2025 r. pt. „Plan działania na rzecz praw kobiet” jako minimalne standardy i podkreśla, że potrzebne są większe ambicje;

C. mając na uwadze, że według unijnego wskaźnika równości płci z 2024 r. państwa członkowskie uzyskały średnio 71 punktów na 100, co stanowi bardzo niewielką poprawę o 0,8 punktu w porównaniu z poprzednią edycją wskaźnika; mając na uwadze rosnący sprzeciw wobec postępów w zakresie równości płci i praw kobiet, w ramach którego dąży się do przywrócenia przestarzałych ról płciowych jako normy, kwestionuje się osiągnięcia w zakresie równości płci i blokuje się dalsze postępy; mając na uwadze, że wiele zainteresowanych stron, w tym Zgromadzenie Ogólne ONZ, dostrzegło aktywny opór wobec osiągnięć i postępów w zakresie równości płci oraz coraz większy regres w obszarze praw kobiet; mając na uwadze, że ruchy antygenderowe i sprzeciwiające się prawom zagrażają codziennie prawom podstawowym kobiet i dziewcząt oraz osiągnięciu równości płci, a globalny regres w obszarze kobiet i ich praw można również zaobserwować na globalnym Południu, ponieważ cięcia w pomocy

---

48 Art. 2 i art. 3 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej, art. 8, 10, 19 i 157 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i art. 21 i 23 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.

49 „We wszystkich swoich działaniach Unia zmierza do zniesienia nierówności oraz wspierania równości mężczyzn i kobiet” – art. 8 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

rozwojowej dotykają głównie kobiety w regionach rozwijających się, a tzw. zasada globalnego knebla uderza w szczególności w organizacje działające na rzecz praw kobiet; mając na uwadze, że istnieje wyraźna i pilna potrzeba potwierdzenia, ochrony i rozwijania równości płci i praw człowieka przysługujących kobietom i dziewczętom[50];

D. mając na uwadze, że ruchy sprzeciwiające się polityce równości płci, różnorodności rodzin, małżeństwom osób tej samej płci, zdrowiu i prawom seksualnym i reprodukcyjnym oraz uwzględnianiu aspektu płci w głównym nurcie polityki próbują wpływać na kształtowanie polityki na szczeblu krajowym i europejskim; mając na uwadze, że partie skrajnie prawicowe oraz antydemokratyczne i faszystowskie ideologie, które są coraz bardziej skuteczne i popularne, mają na celu podważanie ustanowionych praw, utrudniania postępów legislacyjnych i osłabiania mechanizmów instytucjonalnych mających na celu ochronę kobiet, dziewcząt i osób najbardziej zmarginalizowanych w naszym społeczeństwie; mając na uwadze, że zagrażają one osiągnięciom w zakresie praw kobiet, równości płci i praworządności, a także ogólnie prawom podstawowym w UE i jej państwach członkowskich, w tym poprzez skoordynowane kampanie dezinformacyjne; mając na uwadze, że brakuje badań na temat mechanizmów, za pomocą których ruchy te organizują się, gromadzą fundusze, mobilizują i wywierają wpływ ponad granicami państwowymi, ale ze sprawozdania[51] z 2021 r. wynika, że istnieje transnarodowa sieć, która podejmuje strategiczne decyzje finansowe o zasięgu międzynarodowym; mając na uwadze, że na całym świecie można zaobserwować niepokojący wzrost tzw. manosfery, a mężczyźni aktywni w mediach społecznościowych jako influencerzy wspierają fałszywą narrację, zgodnie z którą feminizm i równość płci doprowadziły do degradacji praw mężczyzn, posługują się skrajnym językiem, normalizują przemoc wobec kobiet i dziewcząt, oraz że rosną powiązania tych mężczyzn z radykalizacją postaw i ideologiami

---

50 Zgromadzenie Ogólne ONZ, „Escalating backlash against gender equality and urgency of reaffirming substantive equality and the human rights of women and girls: Report of the Working Group on discrimination against women and girls” [Rosnący regres w zakresie równości płci oraz potrzeba potwierdzenia rzeczywistej równości i praw człowieka kobiet i dziewcząt: sprawozdanie grupy roboczej ds. dyskryminacji kobiet i dziewcząt], 15 maja 2024 r., https://documents.un.org/doc/undoc/gen/g24/073/47/pdf/g2407347.pdf.

51 Forum Parlamentu Europejskiego ds. Praw Seksualnych i Reprodukcyjnych, „Tip of the Iceberg: Religious Extremist Funders against Human Rights for Sexuality & Reproductive Health in Europe” [Czubek góry lodowej – sponsorzy ekstremistów religijnych przeciwko prawom człowieka w zakresie seksualności i zdrowia reprodukcyjnego w Europie], 2021 r., https://www.epfweb.org/node/837.

ekstremistycznymi[52]; mając na uwadze, że Komisja, stojąc na straży traktatów, powinna również odgrywać wiodącą rolę w ochronie praw kobiet i równości płci, ponieważ takie zmiany stanowią bezpośrednie zagrożenie dla wartości godności ludzkiej, wolności, demokracji, równości i praworządności zapisanych w art. 2 TUE; mając na uwadze, że niektóre wnioski Komisji mające na celu uproszczenie przepisów, takie jak wstępny projekt programu prac „Horyzont Europa” na 2025 r., mogą szkodzić równości płci, podobnie jak zapowiedziany plan wycofania wniosku dotyczącego horyzontalnej dyrektywy antydyskryminacyjnej; mając na uwadze, że bez równości nie da się wzmocnić konkurencyjności i osiągnąć trwałego wzrostu gospodarczego;

E. mając na uwadze, że przemoc ze względu na płeć jest problemem systemowym, nadal powszechnym i endemicznym na całym świecie, w tym w UE, i ma poważne konsekwencje dla ofiar i osób, które doświadczyły przemocy, w tym kobiet i dziewcząt, oraz dla całego społeczeństwa, ponieważ pogłębia systemowe nierówności między kobietami i mężczyznami oraz utrwala szkodliwe struktury oparte na stereotypach płci; mając na uwadze, że przyjęcie w 2024 r. dyrektywy w sprawie zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej było ważnym krokiem w kierunku wyeliminowania przemocy ze względu na płeć, a teraz konieczne będzie zapewnienie jej pełnego i szybkiego wdrożenia przez państwa członkowskie, przy jednoczesnym uznaniu, że musimy nadal opracowywać szybkie, innowacyjne i skuteczne reakcje, w tym za pomocą narzędzi cyfrowych i technologii sztucznej inteligencji; mając na uwadze, że około jedna trzecia kobiet w UE, które doświadczyły molestowania seksualnego, doświadczyła tego w pracy[53], co miało katastrofalne konsekwencje dla ofiar; mając na uwadze, że pokazuje to znaczenie wprowadzenia konkretnych środków ustawodawczych w celu zwalczania przemocy ze względu na płeć w miejscu pracy, w tym wsparcia dla ofiar, a także zdecydowanych środków zapobiegawczych; mając na uwadze, że wszystkie państwa członkowskie podpisały konwencję stambulską, ale pięć z nich jeszcze jej nie ratyfikowało; mając na uwadze, że UE przystąpiła do konwencji w 2023 r. w odniesieniu do kwestii należących do jej wyłącznych kompetencji;

F. mając na uwadze, że handel ludźmi, szczególnie w celu wykorzystywania seksualnego, stanowi jedno z najbardziej rażących naruszeń podstawowych praw człowieka i godności ludzkiej oraz coraz większą gałąź przestępczości zorganizowanej, która dotyka głównie kobiety, małoletnich i dzieci, oraz że często jego ofiarami

---

52 UN Women, „What is the Manosphere and why should we care?” [Czym jest manosfera i dlaczego powinniśmy się nią przejmować?], 2025 r., https://www.unwomen.org/en/articles/explainer/what-is-the-manosphere-and-why-should-we-care.

53 Badanie Eurostatu dotyczące przemocy ze względu na płeć, 2024 r.

padają kobiety znajdujące się w trudnej sytuacji, którym składa się fałszywe obietnice, a następnie zmusza się je do poddania się wykorzystywaniu seksualnemu i naraża się je na życie w nieludzkich warunkach; mając na uwadze, że handel ludźmi jest formą współczesnego niewolnictwa; mając na uwadze, że trzeba skutecznie rozwiązać problem popytu, który sprzyja wszelkim formom wyzysku związanym z handlem ludźmi; mając na uwadze, że istnieje silny związek między handlem ludźmi a wykorzystywaniem seksualnym;

G. mając na uwadze, że państwa członkowskie mają różne podejście do prostytucji, począwszy od kryminalizacji osób prowadzących działalność w tym zakresie i osób korzystających z takich usług, a skończywszy na legalizacji takich praktyk; mając na uwadze, że kobiety uprawiające prostytucję doświadczają bardziej rażących naruszeń praw człowieka oraz form przemocy i wykorzystywania niż kobiety w ujęciu ogólnym, w tym doświadczają nasilonej przemocy ze względu na płeć, przemocy psychologicznej, fizycznej i seksualnej; mając na uwadze, że wiele czynników przyczynia się do tego, że ludzie zaczynają uprawiać prostytucję i w niej pozostają, w tym ubóstwo wynikające z niesprawiedliwości społecznej i wykluczenia społecznego, nierówności, ograniczone możliwości zatrudnienia oraz dyskryminacja krzyżowa; mając na uwadze, że należy wdrożyć politykę wspierania osób, które chcą porzucić prostytucję;

H. mając na uwadze, że prawa seksualne i reprodukcyjne są chronione jako prawa człowieka w międzynarodowym i europejskim prawie dotyczącym praw człowieka, w tym w Międzynarodowym pakcie praw obywatelskich i politycznych i Międzynarodowym pakcie praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych, Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet oraz europejskiej konwencji praw człowieka, oraz że te prawa stanowią niezbędny element świadczenia kompleksowej opieki zdrowotnej; mając na uwadze, że w rezolucji z 11 kwietnia 2024 r. Parlament wezwał do włączenia zdrowia i praw reprodukcyjnych i seksualnych, w tym prawa do aborcji, do Karty praw podstawowych Unii Europejskiej; mając na uwadze, że zdrowie i prawa seksualne i reprodukcyjne[54] mają zasadnicze znaczenie dla jakości życia i upodmiotowienia jednostek oraz obejmują dostęp do usług antykoncepcyjnych i informacji w tym zakresie, bezpiecznej i legalnej opieki aborcyjnej, wiarygodnych informacji opartych na dowodach naukowych, leczenia niepłodności, kompleksowej i dostosowanej do wieku edukacji seksualnej, a także do wysokiej jakości opieki położniczej i ginekologicznej; mając na uwadze, że pomimo pewnych postępów te

---

54 Zgodnie z definicją Guttmacher-Lancet Commission, „Accelerate Progress: Sexual and Reproductive Health and Rights for All – Executive Summary” [Przyspieszmy postępy: zdrowie i prawa seksualne i reprodukcyjne dla wszystkich – streszczenie], https://www.guttmacher.org/guttmacher-lancet-commission/accelerate-progress-executive-summary.

usługi i informacje są często niedostępne w praktyce w niektórych państwach członkowskich, oraz że tradycyjnie postrzega się je jako kwestie kobiece, co hamuje postępy w tym zakresie i utrwala różnice w traktowaniu kobiet i mężczyzn; mając na uwadze, że aktywne zaangażowanie mężczyzn w zdrowie i prawa seksualne i reprodukcyjne może pomóc w kwestionowaniu szkodliwych norm płciowych, propagowaniu wspólnej odpowiedzialności w planowaniu rodziny oraz wspieraniu praw i dobrostanu kobiet;

I. mając na uwadze, że prawa w zakresie zdrowia, w szczególności prawa dotyczące zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego, są prawami podstawowymi, które należy wzmacniać i których nie można w żaden sposób osłabiać ani odbierać; mając na uwadze, że chociaż naruszenia w zakresie zdrowia i praw seksualnych i reprodukcyjnych, w tym odmowa bezpiecznych i legalnych usług aborcyjnych oraz wszelkie formy przemocy położniczej i ginekologicznej, stanowią przemoc ze względu na płeć i naruszają podstawowe prawa człowieka, ponad 20 milionów kobiet w UE nadal nie ma dostępu do bezpiecznej i legalnej aborcji oraz innych usług w zakresie zdrowia i praw seksualnych i reprodukcyjnych; mając na uwadze, że w niektórych państwach członkowskich nadal obowiązują bardzo restrykcyjne przepisy zakazujące aborcji, z wyjątkiem ściśle określonych okoliczności, lub wprowadzono w nich praktyczne bariery w dostępie do niej, zmuszając w ten sposób kobiety do korzystania z podziemia aborcyjnego, podróżowania do innych krajów lub donoszenia ciąży wbrew swojej woli, co stanowi naruszenie praw człowieka i formę przemocy ze względu na płeć i wpływa na prawa kobiet i dziewcząt do życia, ich integralność fizyczną i psychiczną, bezpieczeństwo, równość, niedyskryminację i zdrowie, a także nakłada na nie nadmierną presję ekonomiczną i psychiczną; mając na uwadze, że europejska inicjatywa obywatelska o nazwie My Voice, My Choice [Mój głos, mój wybór], pod którą zebrano ponad 1,2 mln podpisów, i w ramach której wezwano UE do zagwarantowania wszystkim dostępu do bezpiecznej i legalnej aborcji oraz poszanowania podziału kompetencji przewidzianego w traktatach, oraz do przyjęcia przepisów tworzących mechanizm finansowy pomagający państwom członkowskim, które dobrowolnie przyłączą się do tej polityki, w zapewnieniu bezpiecznej opieki aborcyjnej wszystkim, którzy nie mają do niej dostępu; mając na uwadze, że według nowych badań dotyczących przemocy położniczej 21–81 % ankietowanych kobiet, które rodziły, doświadczyło co najmniej jednej formy tej przemocy, a wyniki badań pokazują, że brak świadomej zgody, opieka bez zgody, znęcanie się słowne i fizyczne oraz brak komunikacji to utrzymujące się problemy w państwach członkowskich[55]; mając na uwadze, że Światowa Organizacja

---

55 Quattrocchi, P., „Obstetric violence in the European Union” [Przemoc położnicza w Unii Europejskiej], Komisja Europejska, 2024 r., https://op.europa.eu/pl/publication-detail/-/publication/74238fad-0b63-11ef-a251-01aa75ed71a1/language-pl.

Zdrowia (WHO) stwierdza, iż wysokiej jakości opieka położnicza ma zasadnicze znaczenie dla poprawy stanu zdrowia matek i noworodków, zmniejszenia liczby interwencji i poprawy doświadczeń kobiet związanych z porodem[56];

J. mając na uwadze, że według najnowszego ogólnounijnego badania[57] w UE 31 % kobiet w wieku 18–74 lat padło ofiarą przemocy fizycznej (w tym gróźb) lub seksualnej w dorosłym życiu, a 20 % kobiet padło ofiarą przemocy fizycznej (w tym gróźb) lub seksualnej ze strony osoby niebędącej partnerem, oraz że zgodnie z oficjalnymi informacjami z 17 państw członkowskich w 2022 r. 788 kobiet zostało zabitych przez partnera lub członka rodziny[58]; mając na uwadze, że z danych wynika, iż w przypadku 57 % ofiar przemocy ze względu na płeć przemoc ta miała skutki zdrowotne, od obrażeń fizycznych po długotrwałe urazy psychiczne[59], a 31 % ofiar tej przemocy nie opowiedziało nigdy nikomu o swoim doświadczeniu; mając na uwadze, że systemy wsparcia dla ofiar przemocy ze względu na płeć w UE są nadal niewystarczające, a badania pokazują, że tylko siedem państw członkowskich zapewnia wystarczającą liczbę ośrodków doradztwa dla kobiet, zaś liczba istniejących schronisk jest znacznie niższa od zalecanej w konwencji

---

56 WHO, Midwifery education and care [Edukacja i opieka położnicza], https://www.who.int/teams/maternal-newborn-child-adolescent-health-and-ageing/maternal-health/midwifery.

57 Badanie Eurostatu z 25 listopada 2024 r. pt. „Every third woman in the EU experienced gender-based violence” [Co trzecia kobieta w UE doświadczyła przemocy ze względu na płeć], https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/ddn-20241125-3.

58 Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn, „Gender Equality Index 2024: Tackling violence against women, tackling gender inequalities” [Wskaźnik równości płci za 2024 r.: zwalczanie przemocy wobec kobiet, przeciwdziałanie nierównemu traktowaniu płci], 2025 r., https://eige.europa.eu/publications-resources/publications/gender-equality-index-2024-tackling-violence-against-women-tackling-gender-inequalities?language_content_entity=en.

59 Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn, „Gender Equality Index 2024: Tackling violence against women, tackling gender inequalities” [Wskaźnik równości płci za 2024 r.: zwalczanie przemocy wobec kobiet, przeciwdziałanie nierównemu traktowaniu płci], 2025 r., https://eige.europa.eu/publications-resources/publications/gender-equality-index-2024-tackling-violence-against-women-tackling-gender-inequalities?language_content_entity=en.

stambulskiej[60]; mając na uwadze, że inne badania przeprowadzone w państwach członkowskich Unii Europejskiej wykazały, że przemoc ze względu na płeć w przestrzeni publicznej i w środkach transportu zbiorowego jest bardzo istotnym problemem oraz że środki bezpieczeństwa i wsparcie dla ofiar są nadal niewystarczające;

K. mając na uwadze, że w latach 2019–2022 wzrosła liczba odnotowanych przestępstw związanych z napaścią na tle seksualnym i zgwałceniem – z danych wynika, że w 2022 r. w UE odnotowano wzrost liczby udokumentowanych przypadków napaści na kobiety na tle seksualnym o 25 %, a liczba zgłoszonych przypadków zgwałcenia wzrosła o 40 % w porównaniu z 2019 r.[61]; mając na uwadze, że według Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej nawet 55 % kobiet w Unii Europejskiej doświadczyło molestowania seksualnego w transporcie publicznym oraz że pojawiło się wiele doniesień o napaściach na tle seksualnym dokonywanych w różnych środkach transportu, na przykład przez kierowców świadczących usługi w ramach platform do zamawiania przejazdów i taksówek; mając na uwadze, że wszystkie te dane pokazują, iż kobiety nie są bezpieczne w domu, w pracy ani w sferze publicznej oraz że istnieje pilna potrzeba podjęcia działań; mając na uwadze, że gromadzenie jednolitych i porównywalnych danych segregowanych według kryterium płci, takich jak te dostarczane przez Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn, ma zasadnicze znaczenie dla opracowania kompleksowej polityki równości płci; mając na uwadze, że dyrektywa w sprawie zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej nie zawiera jednolitej definicji przestępstwa zgwałcenia opartej na braku zgody; mając na uwadze, że aby utorować drogę dla przepisów zawierających taką definicję, należy rozszerzyć wykaz dziedzin przestępczości w art. 83 ust. 1 TFUE o przemoc ze względu na płeć, ponieważ spełnia ona kryteria określone w tym artykule;

L. mając na uwadze, że cyberprzemoc wobec kobiet ze względu na płeć obejmuje wiele różnych form przemocy ze względu na płeć lub ze względu na kombinację czynników, w tym płeć, oraz że dokonuje się jej za pośrednictwem technologii informacyjno-komunikacyjnych

---

60 Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn, „Introducing the latest Gender Equality Index thematic focus: a vital reminder to end violence against women” [Prezentacja najnowszego tematu wskaźnika równouprawnienia płci: przypomnienie o konieczności położenia kresu przemocy wobec kobiet], 2025 r., https://eige.europa.eu/newsroom/news/introducing-latest-gender-equality-index-thematic-focus-vital-reminder-end-violence-against-women?language_content_entity=en.

61 Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn, Impact driver: marking milestones and opportunities for gender equality in the EU [Motor zmian: zaznaczenie kamieni milowych i możliwości dla równości płci w UE], 2025 r., Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Luksemburg.

(ICT), a także dzięki rozprzestrzenianiu się sztucznej inteligencji; mając na uwadze, że niektóre formy cyberprzemocy, takie jak uciszanie, cenzura i alienacja, dotykają kobiety i dziewczęta w nieproporcjonalnie większym stopniu, przybierają bardziej dotkliwe formy, mają dla nich szczególne i dotkliwe konsekwencje oraz w większym stopniu je ograniczają i mogą prowadzić do unikania przez nie sfery publicznej; mając na uwadze, że kobiety w UE na co dzień zmagają się z rosnącą i wszechobecną cyberprzemocą, a według Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej kobiety pozostają głównym celem niektórych form cyberprzemocy, takich jak przestępstwa z nienawiści i nawoływanie do nienawiści w internecie[62], a także wprowadzanie w błąd w kwestiach związanych z płcią, oraz że polityczki, dziennikarki, blogerki, artystki, aktywistki, obrończynie praw człowieka i inne kobiety obecne w przestrzeni publicznej, a także osoby LGBTIQ+, borykają się z wyższym poziomem przemocy i nadużyć w internecie[63], co znacząco wpływa na udział kobiet w życiu publicznym i ich reprezentację oraz stanowi zagrożenie dla demokracji; mając na uwadze, że niegodziwe traktowanie dzieci w celach seksualnych i wykorzystywanie seksualne dzieci są w znacznym stopniu uwarunkowane płcią, ponieważ nieproporcjonalnie częściej dotykają dziewczęta, a zatem można je uznać za formę przemocy ze względu na płeć;

M. mając na uwadze, że każda osoba w UE ma prawo dostępu do najwyższych standardów w zakresie ochrony zdrowia fizycznego i psychicznego oraz usług wsparcia, prawo dostępu do terminowej, przystępnej cenowo i wysokiej jakości opieki zdrowotnej w zakresie profilaktyki i diagnostyki oraz prawo do opieki medycznej, w tym w zakresie zdrowia i praw seksualnych i reprodukcyjnych; mając na uwadze, że UE ma obowiązek zapewnić wysoki poziom ochrony zdrowia ludzkiego we wszystkich politykach i działaniach[64], bez dyskryminacji ze względu na płeć, orientację seksualną, tożsamość płciową, ekspresję płciową, cechy płciowe lub z innych względów;

N. mając na uwadze, że osoby LGBTIQ+ w całej Europie nadal mierzą się z dyskryminacją w dostępie do usług opieki zdrowotnej, przy czym 16 % ankietowanych zgłosiło, że odczuwa dyskryminację ze

---

62 Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn, „Combating cyber violence against women and girls: Developing an EU measurement framework” [Zwalczanie cyberprzemocy wobec kobiet i dziewcząt: opracowanie unijnych ram pomiaru], 2025 r., https://eige.europa.eu/publications-resources/publications/combating-cyber-violence-against-women-and-girls-developing-eu-measurement-framework.

63 Dyrekcja Generalna ds. Analiz Parlamentarnych, Cyberviolence against women in the EU [Cyberprzemoc wobec kobiet w UE], Parlament Europejski, 2024 r., https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI(2024)767146.

64 Karta praw podstawowych Unii Europejskiej, art. 35.

względu na swoją tożsamość ze strony pracowników ochrony zdrowia lub sektora usług społecznych, oraz że osoby transpłciowe zgłaszają szczególnie wysoki poziom zachowań transfobicznych, które świadczą o braku szacunku wobec nich ze strony pracowników ochrony zdrowia; mając na uwadze, że każdy ma prawo do autonomii i integralności cielesnej i nie powinien być poddawany na przykład praktykom przymusowej sterylizacji lub medykalizacji, które naruszają standardy praw człowieka; mając na uwadze, że kobiety, a szczególnie kobiety z niepełnosprawnościami, kobiety na obszarach wiejskich, migrantki[65] i inne kobiety doświadczające dyskryminacji krzyżowej i znajdujące się w trudnej sytuacji, mierzą się z wieloma wyzwaniami, które negatywnie wpływają na ich dobrostan, w tym z opóźnionymi diagnozami, uprzedzeniami dotyczącymi odczuwania bólu, nierównościami w dziedzinie badań naukowych, a także z ograniczonym dostępem do podstawowych usług i barierami oraz wyzwaniami związanymi z tym dostępem; mając na uwadze, że mężczyźni rzadziej szukają pomocy medycznej i często nie zgłaszają oznak choroby, ponieważ są mniej świadomi objawów lub mają tendencję do ich bagatelizowania[66]; mając na uwadze, że państwa członkowskie będące stronami Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet podlegają jej zobowiązaniom, w tym dotyczącym dostępu do usług opieki zdrowotnej; mając na uwadze, że zagwarantowanie równego dostępu do usług opieki zdrowotnej ma zasadnicze znaczenie dla ochrony zdrowia publicznego, wspierania włączenia społecznego i zmniejszania nierówności; mając na uwadze, że pilnie potrzebne są działania w celu przeprowadzenia dalszych badań nad utrzymującymi się różnicami w opiece zdrowotnej kobiet i mężczyzn i rozwiązania tego problemu;

O. mając na uwadze, że kobiety częściej niż mężczyźni doświadczają zaburzeń zdrowia psychicznego, takich jak depresja, stany lękowe i poczucie samotności w podeszłym wieku, które mogą przyczyniać się do problemów ze zdrowiem psychicznym; mając na uwadze, że na przykład w 2019 r. w UE przewlekłą depresję wśród osób powyżej 15. roku życia zgłosił wyższy odsetek kobiet (8,7 %) niż mężczyzn (5,5 %)[67]; mając na uwadze, że cztery na pięć osób, u których zdiagnozowano chorobę autoimmunologiczną, to kobiety; mając na

---

65 Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn, Impact driver: marking milestones and opportunities for gender equality in the EU [Motor zmian: zaznaczenie kamieni milowych i możliwości dla równości płci w UE], 2025 r., Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Luksemburg.

66 Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn, „Health” [Zdrowie], 2017 r., https://eige.europa.eu/gender-mainstreaming/policy-areas/health?language_content_entity=en.

67 Biuro Analiz Parlamentu Europejskiego, „Mental health in the EU” [Zdrowie psychiczne w UE], 2023 r., https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2023/751416/EPRS_BRI(2023)751416_EN.pdf.

uwadze, że choroby układu krążenia pozostają główną przyczyną zgonów na świecie, przy czym u kobiet odnotowuje się wyższe wskaźniki umieralności i gorsze rokowania w następstwie ostrych incydentów, a choroby te odpowiadają za 37 % wszystkich zgonów kobiet w porównaniu z 31 % zgonów mężczyzn; mając na uwadze, że kobiety z chorobami układu krążenia są wciąż niedostatecznie diagnozowane, leczone i reprezentowane w badaniach klinicznych, co prowadzi do dalszych i głębszych nierówności w dziedzinie zdrowia publicznego;

P. mając na uwadze, że kobiety, w całej swojej różnorodności, znajdują się stale w niekorzystnej sytuacji ze względu na czynniki strukturalne i kulturowe oraz że w nieproporcjonalnym stopniu dotykają je różne problemy, na przykład skutki kryzysu kosztów utrzymania, ponieważ zazwyczaj należą one do najuboższej części społeczeństwa i stanowią 70 % z 1,3 mld osób żyjących w ubóstwie, lub skutki polityki oszczędnościowej, która w nieproporcjonalnym stopniu dotknęła kobiety, zwłaszcza ze środowisk urasowionych i o niskich dochodach; mając na uwadze, że ubóstwo rośnie w całej UE i że to głównie kobiety, a w szczególności kobiety transpłciowe, wśród których ryzyko bezrobocia jest trzykrotnie wyższe, otrzymują wynagrodzenie niższe od płacy zapewniającej utrzymanie na minimalnym poziomie, co sprawia, że wiele z nich nie jest w stanie zapewnić utrzymania sobie i swoim rodzinom; mając na uwadze, że w UE prawie jedna na trzy kobiety urodzone poza UE wykonuje pracę o niepewnym charakterze; mając na uwadze, że 18 % migrantek jest zagrożonych ubóstwem; mając na uwadze, że w większości państw UE zezwolenia na pobyt długoterminowy i pracę są często bardziej dostępne dla osób uznawanych za wysoko wykwalifikowanych i dobrze opłacanych pracowników, podczas gdy osoby o średnich i niskich kwalifikacjach mogą być narażone na wyzysk i umowy niegwarantujące pewności zatrudnienia w sektorach o niskim poziomie wynagrodzeń; mając na uwadze, że szczególne wyzwania w niektórych sektorach od samego początku stawiają kobiety w niekorzystnej sytuacji, czego przykładem są rolniczki, które napotykają bariery związane z płcią, takie jak brak dostępu do gruntów, trudności w finansowaniu szkoleń i kształcenia w dziedzinie rolnictwa oraz brak równego traktowania; mając na uwadze, że ubóstwo i wykluczenie społeczne wynikają z przyczyn strukturalnych, które należy wyeliminować i których skutki należy odwrócić, w szczególności dzięki strategiom politycznym w sprawie zatrudnienia, mieszkalnictwa, mobilności i dostępu do usług publicznych;

Q. mając na uwadze, że w UE utrzymują się dysproporcje na rynku pracy, różnice w zatrudnieniu kobiet i mężczyzn w poszczególnych sektorach i regionach, w tym w regionach najbardziej oddalonych, oraz że pracownice nie mają w niej dostępu do sprawiedliwych warunków pracy i bezpieczeństwa, a istniejąca luka płacowa jest w dużej mierze konsekwencją systematycznego zaniżania wartości pracy w sektorach zdominowanych przez kobiety, takich jak opieka,

edukacja, opieka zdrowotna i opieka społeczna, w których pracuje jedynie 20 % mężczyzn, a reprezentacja kobiet jest liczniejsza; mając na uwadze, że należy zająć się kwestią równego wynagrodzenia za taką samą pracę lub pracę takiej samej wartości, aby zlikwidować lukę płacową między kobietami a mężczyznami; mając na uwadze, że edukacja, zwłaszcza szkolnictwo wyższe, szkolenia i ochrona socjalna, ma zasadnicze znaczenie dla równości płci, zwłaszcza w przypadku kobiet w wieku powyżej 55 lat oraz kobiet mieszkających na obszarach wiejskich, oddalonych lub wyludnionych, które mierzą się ze szczególnymi i złożonymi wyzwaniami; mając na uwadze, że bez edukacji ludzie nie będą mogli również dostosować się do zmian na rynku pracy i nie będą mieli dostępu do wysokiej jakości miejsc pracy;

R. mając na uwadze, że w 2023 r. luka płacowa między kobietami a mężczyznami w Unii Europejskiej wynosiła 13 %[70], a w 2025 r. kobiety w UE zarabiały średnio o 15 % mniej za godzinę niż mężczyźni; mając na uwadze, że sytuacja ta jest gorsza w niektórych regionach, na przykład na obszarach wiejskich, oraz w niektórych sektorach, na przykład w sektorze opieki zdrowotnej, gdzie różnica ta wynosi 24 %[71], co prowadzi do dużych dysproporcji w wysokości emerytur i przyczynia się do różnic w dochodach osób starszych, w związku z czym kobiety w UE otrzymują średnio o 26,1 % niższe emerytury; mając na uwadze, że prawo do równego wynagrodzenia za taką samą pracę lub pracę o takiej samej wartości nie jest zagwarantowane i trzeba zwalczać źródła takiej dyskryminacji, czy to za pomocą narzędzi służących lepszemu określaniu i porównywaniu wartości pracy, czy to poprzez ochronę i poprawę praw pracowniczych, czy też, w stosownych przypadkach, poprzez wzmocnienie rokowań zbiorowych; mając na uwadze, że budowanie gospodarki sprzyjającej włączeniu społecznemu i niwelowanie różnic

---

70 Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn, Impact driver: marking milestones and opportunities for gender equality in the EU [Motor zmian: zaznaczenie kamieni milowych i możliwości dla równości płci w UE], 2025 r., Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Luksemburg.

71 Światowa Organizacja Zdrowia, „The gender pay gap in the health and care sector a global analysis in the time of COVID-19” [Luka płacowa między kobietami a mężczyznami w sektorze ochrony zdrowia i opieki – globalna analiza w czasie pandemii COVID-19], 2022 r., https://www.who.int/publications/i/item/9789240052895.

w traktowaniu kobiet i mężczyzn mogłoby znacznie zwiększyć PKB Unii na mieszkańca z 6,1 % do 9,6 % do 2050 r.[72];

S. mając na uwadze, że kobiety i dziewczęta są nadal zdecydowanie niedostatecznie reprezentowane na studiach i w pracy w dziedzinie nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii i matematyki (STEM), w sektorze cyfrowym i sektorze AI, ponieważ tylko co szósty specjalista w dziedzinie technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT) i co trzeci absolwent kierunków STEM to kobiety[73]; mając na uwadze, że mężczyźni stanowią ponad 80 % specjalistów w dziedzinach STEM i sektorze ICT[74], a kobiety zajmują jedynie 41 % miejsc pracy w sektorze nauki i inżynierii w UE; mając na uwadze, że choć liczba młodych kobiet kończących studia w dziedzinach ICT i STEM rośnie, luka w zatrudnieniu oraz luka płacowa między kobietami a mężczyznami pozostają znaczące, szczególnie w odniesieniu do przedsiębiorstw typu start-up; mając na uwadze, że w 2018 r. kobiety stanowiły tylko 22 % światowych specjalistów w dziedzinie AI, co jest problemem przyczyniającym się jedynie do utrwalania stereotypów i uprzedzeń[75]; mając na uwadze, że ta rozbieżność stanowi nie tylko straconą szansę na postęp technologiczny, wzrost gospodarczy, innowacje i odporność UE, ale także barierę dla uczestnictwa kobiet w przyszłych rynkach pracy i ich kariery na nich; mając na uwadze, że rosnące zapotrzebowanie na umiejętności w zakresie STEM w sektorze cyfrowym, sektorze czystych technologii i sektorze gospodarki o obiegu zamkniętym, a także w przemyśle lotniczym, kosmicznym, obronnym i tradycyjnym wymaga wzmocnienia pozycji wykwalifikowanych, utalentowanych kobiet; mając na uwadze, że UE zmaga się z wieloma wyzwaniami, które wpływają na jej konkurencyjność, co podkreśla potrzebę zwiększenia aktywności gospodarczej obejmującej wszystkich ludzi; mając na uwadze, że dostęp kobiet, w całej ich różnorodności, do wszystkich sektorów, w tym do sektora ICT i sektora finansowego, ma zasadnicze znaczenie dla konkurencyjności gospodarki europejskiej; mając na uwadze, że

---

72 Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn, „Economic Benefits of Gender Equality in the European Union Overall economic impacts of gender equality” [Korzyści gospodarcze wynikające z równości płci w Unii Europejskiej – ogólne skutki gospodarcze równości płci], https://eige.europa.eu/sites/default/files/documents/economic_benefits_of_gender_equality_in_the_european_union._overall_economic_impacts_of_gender_equality.pdf.

73 Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn, „Study and work in the EU: set apart by gender” [Studia i praca w UE: podział według płci], 2018 r.

74 Komisja Europejska, „2025 report on Gender Equality in the EU” [Sprawozdanie w sprawie równości płci w UE z 2025 r.], 2025 r.

75 Komunikat Komisji z 9 marca 2021 r. pt. „Cyfrowy kompas na 2030 r.: europejska droga w cyfrowej dekadzie” (COM(2021)0118).

równość płci jest motorem wzrostu gospodarczego, innowacji i spójności społecznej;

T. mając na uwadze, że nowe technologie cyfrowe, w tym sztuczna inteligencja, a także oparte na niej oszustwa, tworzenie i rozpowszechnianie deepfake'ów, cyfrowa manipulacja obrazem w celu przedstawienia osób jako nagich oraz cyberszykanowanie stają się coraz powszechniejsze, stanowią czynnik ryzyka dla równości płci oraz mogą utrwalać i pogłębiać istniejące wzorce nierówności płci, dyskryminacji i przemocy wobec kobiet i dziewcząt; mając na uwadze, że uprzedzenia ze względu na płeć są zakorzenione w technologii, w tym w systemach sztucznej inteligencji, a istniejące modele biznesowe dominujących platform internetowych, które opierają się na reklamach mikrotargetowanych, odgrywają rolę w rozpowszechnianiu i nasilaniu mowy nienawiści oraz różnych form cyberprzemocy; mając na uwadze, że kanały mediów społecznościowych i coraz bardziej uzależniający charakter ich algorytmów stanowią czynnik ryzyka dla dobrostanu psychicznego młodych dziewcząt i kobiet, w związku z czym problem ten należy rozwiązać z uwzględnieniem aspektu płci; mając na uwadze, że jeśli te technologie zostaną opracowane w sposób etyczny i uwzględniający aspekt płci oraz odpowiednio wykorzystane, mogą stanowić szansę dla kobiet i dziewcząt;

U. mając na uwadze, że w przekazie medialnym często nie uwzględnia się aspektu płci i nie podważa się stereotypów związanych z płcią; mając na uwadze, że kobiety są niedostatecznie reprezentowane w zawodach w sektorze mediów na wszystkich szczeblach struktury zarządzania, w tym jeżeli chodzi o tworzenie informacji, proces decyzyjny i własność mediów; mając na uwadze, że Rada Europy stwierdziła, iż kobiety stanowią jedynie około jednej czwartej osób, o których słyszy się i czyta się w wiadomościach lub które się w nich pokazuje, oraz że rzadko przedstawia się je w charakterze ekspertów"[76]; mając na uwadze, że z danych z szóstej edycji projektu

---

76 Rada Europy, „Women in Media and artificial intelligence" [Kobiety w mediach i sztuczna inteligencja], https://www.coe.int/en/web/genderequality/women-in-media-and-artificial-intelligence.

Global Media Monitoring wynika, że w 2020 r. jedynie w 2 % wiadomości w Europie[77] wyraźnie kwestionowano stereotypy płci[78];

V. mając na uwadze, że w całej UE zarówno nieformalne, jak i formalne obowiązki opiekuńcze są nadal wykonywane w większym stopniu przez kobiety, co pogłębia strukturalne nierówności między kobietami a mężczyznami i lukę opiekuńczą między nimi poprzez ograniczanie zdolności kobiet do uczestnictwa w rynku pracy, co prowadzi do ich niższych zarobków i emerytur oraz utrudnia im osiągnięcie niezależności ekonomicznej na równych warunkach z mężczyznami, a jednocześnie naraża je na zagrożenia dla zdrowia związane ze stresem[79]; mając na uwadze, że kobiety powracające na rynek pracy po urlopie macierzyńskim lub dłuższym okresie opieki, często borykają się z trudnościami w ponownym podjęciu zatrudnienia, w szczególności z utratą umiejętności, niższym potencjałem zarobkowym, ograniczonymi możliwościami awansu zawodowego i dyskryminacją w miejscu pracy; mając na uwadze, że takie bariery przyczyniają się do luki w zatrudnieniu, luki płacowej i luki emerytalnej między kobietami a mężczyznami i wpływają niekorzystnie na dobrostan dzieci i innych osób niesamodzielnych, oraz że należy wyeliminować te bariery za pomocą ukierunkowanych interwencji politycznych i systemów wsparcia;

W. mając na uwadze, że prawie 30 % kobiet w UE pracuje w niepełnym wymiarze czasu pracy; mając na uwadze, że kobiety w UE znacznie częściej przerywają płatną pracę, aby opiekować się dziećmi lub innymi osobami niesamodzielnymi, oraz że niedostępność i brak wysokiej jakości infrastruktury i usług opieki nad dziećmi oraz ich zaporowe koszty, w szczególności w sferze publicznej, nadal stanowią istotną barierę dla równego uczestnictwa kobiet we wszystkich aspektach życia, w tym pracy; mając na uwadze, że Międzynarodowa Organizacja Pracy uwypukla brak publicznych i prywatnych inwestycji w opiekę nad dziećmi i inne usługi opieki

---

77 Lista państw uczestniczących: Anglia, Austria, Belgia, Bośnia i Hercegowina, Bułgaria, Cypr, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Gruzja, Grenlandia, Hiszpania, Islandia, Irlandia, Irlandia Północna, Luksemburg, Malta, Mołdawia, Niderlandy, Norwegia, Polska, Portugalia, Rumunia, Rosja, Serbia, Szkocja, Szwajcaria, Szwecja, Turcja, Walia i Włochy.

78 Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn, Impact driver: marking milestones and opportunities for gender equality in the EU [Motor zmian: zaznaczenie kamieni milowych i możliwości dla równości płci w UE], 2025 r., Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Luksemburg.

79 Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn, „Gender Equality Index 2019: Work-life balance” [Wskaźnik równości płci za 2019 r.: równowaga między życiem zawodowym a prywatnym], https://eige.europa.eu/publications-resources/toolkits-guides/gender-equality-index-2019-report/informal-care-older-people-people-disabilities-and-long-term-care-services.

formalnej oraz podkreśla, że utrzymujące się od dawna nierówne nastawienie do ogólnie pojętej działalności opiekuńczej sprawia, że gospodarcze i społeczne koszty opieki ponoszą głównie kobiety; mając na uwadze, że nieodpłatne obowiązki opiekuńcze uniemożliwiają udział w rynku pracy około 7,7 mln kobiet w UE oraz że nasze gospodarki mogłyby skorzystać z w dużej mierze niewykorzystanego potencjału, gdyby osiągnięto równowagę w sektorze opieki, jak wynika z szacunków EIGE, według których wskaźnik zatrudnienia może wzrosnąć do 80 % do 2050 r., jeżeli nastąpi znaczna poprawa w zakresie równości płci[80]; mając na uwadze, że według europejskiego badania jakości życia przeprowadzonego przez Eurofound 42 % opiekunów niepracujących znajduje się w najniższym kwartylu dochodów (w porównaniu z 24 % osób niebędących opiekunami), 59 % opiekunów trudno wiązać koniec z końcem (w porównaniu z 46 % osób niebędących opiekunami), a 80 % opieki zapewniają opiekunowie nieformalni, głównie kobiety w wieku 45–75 lat, co przyczynia się do nierówności płci pod względem zatrudnienia i dochodów; mając na uwadze, że około jedna czwarta osób wykonujących odpłatnie pracę opiekuńczą jest migrantami, z których wielu doświadcza wyzysku ze względu na brak odpowiednich ścieżek legalizacji pracy, co jest szczególnie istotne, biorąc pod uwagę, że około 9 na 10 opiekunów profesjonalnych to kobiety;

X. mając na uwadze, że w 2024 r. Komitet ds. Likwidacji Dyskryminacji Kobiet wydał zalecenie ogólne nr 40 w sprawie równej i sprzyjającej włączeniu społecznemu reprezentacji kobiet w systemach decyzyjnych oraz uwzględnił parytet 50/50 kobiet i mężczyzn w całej ich różnorodności pod względem równego dostępu do systemów decyzyjnych i równych uprawnień w ramach tych systemów jako filar tego zalecenia; mając na uwadze, że odsetek miejsc zajmowanych przez kobiety w parlamentach narodowych wzrósł z 11,3 % w 1995 r. do zaledwie 27,2 % w 2025 r.[81]; mając na uwadze, że w UE w 2025 r. kobiety zajmują zaledwie około jednej trzeciej miejsc w parlamencie[82]; mając na uwadze, że pomimo wielu inicjatyw politycznych i ustawodawczych kobiety napotykają bariery strukturalne, kulturowe i instytucjonalne, a badania pokazują, że są niedostatecznie reprezentowane na wszystkich szczeblach procesu decyzyjnego w dziedzinie gospodarki i polityki na całym świecie, w tym na szczeblu lokalnym i regionalnym, oraz że osiągnięcie parytetu

---

80 https://commission.europa.eu/document/download/055fdbab-5786-425e-a072-652bf53d8fe4_en?filename=Gender%20Equality%20Report.pdffilename=Gender%20Equality%20Report.pdf

81 Unia Międzyparlamentarna, „Women in parliament 1995-2025” [Kobiety w parlamencie w latach 1995–2025], 2025 r.

82 Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn, Gender Equality Index, https://eige.europa.eu/gender-equality-index/2024/domain/power.

płci i reprezentacji w życiu politycznym, a także w sektorze przedsiębiorstw – zwłaszcza w zarządach – jest odległą perspektywą wymagającą ukierunkowanych działań na wszystkich szczeblach sprawowania rządów;

Y. mając na uwadze, że kryzys klimatyczny i nierówności płci są ze sobą powiązane, a kryzysy klimatyczne utrwalają istniejące nierówności, w tym w zakresie dostępu do edukacji i możliwości zatrudnienia, dostępu do gruntów i zasobów naturalnych oraz kontroli nad nimi, a także udziału w przestrzeniach decyzyjnych[83]; mając na uwadze, że szkodliwe skutki zmiany klimatu i degradacji ekosystemów w nieproporcjonalny stopniu dotykają kobiety i dziewczęta, w szczególności te, które znajdują się w sytuacji marginalizacji, w tym kobiety i dziewczęta z ludów tubylczych i innych społeczności zależnych od zasobów naturalnych;

Z. mając na uwadze, że Unia mierzy się z wieloma kryzysami, w tym z katastrofami klimatycznymi, konfliktami zbrojnymi, pandemiami i populizmem, których skutki różnią się w zależności od płci; mając na uwadze, że konflikty zbrojne mają nieproporcjonalny wpływ na kobiety i dziewczęta, w tym z powodu wzrostu stosowania przemocy ze względu na płeć jako narzędzia wojny[84], oraz doprowadzają do ogólnego osłabienia praw kobiet, co ma szkodliwe konsekwencje dla pełnego korzystania z praw człowieka przysługujących kobietom i dziewczętom na całym świecie; mając na uwadze, że chociaż program działań na rzecz kobiet, pokoju i bezpieczeństwa ma zasadnicze znaczenie dla współczesnych globalnych wyzwań w zakresie pokoju i bezpieczeństwa, udział kobiet i ich przywództwo w polityce zagranicznej, obronności, bezpieczeństwie i budowaniu pokoju pozostają niewystarczające, w stopniu w dużej mierze nieznanym z powodu ograniczonego gromadzenia danych; mając na uwadze, że opracowano szereg projektów ukierunkowanych na gromadzenie kompleksowych danych, takich jak wskaźnik #SHEcurity, które mogą służyć jako dobre praktyki i przykłady gromadzenia danych na szczeblu UE; mając na uwadze, że kobiety są stale niedostatecznie reprezentowane w negocjacjach pokojowych, a w 2022 r. stanowiły jedynie 16 % negocjatorów w aktywnych

---

83 Jednostka Narodów Zjednoczonych ds. Zmiany Klimatu, „Closing the Gap, Boosting Ambition: Investment in Women is Key to Climate Action” [Niwelowanie różnic, zwiększanie ambicji: inwestycje w kobiety kluczem do działań w dziedzinie klimatu], 2024 r., https://unfccc.int/news/closing-the-gap-boosting-ambition-investing-in-women-is-key-to-climate-action.

84 Według sprawozdania ONZ zweryfikowane przez ONZ przypadki przemocy seksualnej związanej z konfliktami wzrosły w 2023 r. o 50 % w porównaniu z rokiem poprzednim (UN Women, „Facts and figures: Women, peace, and security” [Fakty i liczby: kobiety, pokój i bezpieczeństwo], 2025 r., https://www.unwomen.org/en/articles/facts-and-figures/facts-and-figures-women-peace-and-security).

procesach pokojowych prowadzonych pod przewodnictwem lub współprzewodnictwem Organizacji Narodów Zjednoczonych[85]; mając na uwadze, że włączenie perspektywy płci do unijnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa oznacza uznanie i zwalczanie szczególnych aspektów związanych z płcią oraz skutków zjawisk o charakterze globalnym, takich jak zmiana klimatu, migracja, handel i bezpieczeństwo, a także skupienie się przy opracowywaniu polityki na doświadczeniach i potrzebach kobiet i grup borykających się z wielorakimi i krzyżowymi formami dyskryminacji i marginalizacji; mając na uwadze, że plan działania w sprawie równości płci jest ambitną strategią UE na rzecz przyczynienia się do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju, w szczególności celu nr 5, oraz przyspieszenia postępów w zakresie równości płci; mając na uwadze, że wzmocnienie pozycji kobiet jest priorytetem polityki zewnętrznej i wszystkich działań zewnętrznych UE, a także odegrało aktywną rolę w kształtowaniu Agendy 2030; mając na uwadze, że w polityce zewnętrznej UE zobowiązano się do dopilnowania, aby 85 % wszystkich nowych programów przyczyniało się do równości płci i wzmocnienia pozycji kobiet; mając na uwadze, że takich zobowiązań brakuje obecnie w polityce wewnętrznej UE, w tym na szczeblu państw członkowskich, co stwarza ryzyko nierównych postępów na drodze do równości płci w UE;

AA. mając na uwadze, że dyskryminacja ze względu na cechy wymienione w art. 21 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej jest zakazana; mając na uwadze, że wiele kobiet, dziewcząt i słabszych grup społecznych, w tym osób z niepełnosprawnościami, osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji społeczno-ekonomicznej, osób dyskryminowanych na tle rasowym lub etnicznym, osób ze środowisk mniejszości lub migracyjnych, osób LGBTIQ+, zwłaszcza kobiet transpłciowych i interseksualnych, Romów oraz osób dyskryminowanych ze względu na wiek (zarówno osób młodszych, jak i starszych) (zwanych dalej „osobami należącymi do grup objętych przesłankami niedyskryminacji”), boryka się z nierównościami krzyżowymi i dyskryminacją w UE; mając na uwadze, że kobiety z niepełnosprawnościami stanowią 29,2 % kobiet w UE oraz że doświadczają wykluczenia i dyskryminacji we wszystkich dziedzinach życia, a także wysokiego poziomu przemocy ze względu na płeć; mając na uwadze, że kobiety i osoby LGBTIQ+, zarówno będące w tranzycie, jak i w ośrodkach recepcyjnych, są często narażone na szczególne zagrożenia związane z płcią, takie jak przemoc, niewystarczający dostęp do opieki zdrowotnej i brak

---

85 Rada Stosunków Międzynarodowych, „Women’s Participation in Peace Processes” [Udział kobiet w procesach pokojowych], https://www.cfr.org/womens-participation-in-peace-processes/.

pewności prawa; mając na uwadze, że kwestia ta powinna być przedmiotem szczególnej uwagi;

AB. mając na uwadze, że różnice w traktowaniu kobiet i mężczyzn są bardziej widoczne w niektórych sektorach, takich jak rolnictwo, usługi finansowe i konsumenckie,[87] ochrona zdrowia i opieka[88], STEM[89], a także w niektórych obszarach, takich jak regiony wiejskie, wyspy i regiony najbardziej oddalone; mając na uwadze, że kobiety z tych obszarów i sektorów, które doświadczają dyskryminacji krzyżowej, napotykają szczególne bariery strukturalne, które utrudniają im uczestnictwo w rynku pracy i dostęp do opieki zdrowotnej, edukacji, mieszkalnictwa, łączności cyfrowej oraz podstawowych usług publicznych i infrastruktury, a w niektórych przypadkach całkowicie uniemożliwiają to uczestnictwo i dostęp; mając na uwadze, że na obszarach wiejskich, w tym w regionach najbardziej oddalonych, dochodzi do depopulacji, a częściej opuszczają je osoby młode, zwłaszcza dziewczęta i kobiety[90], co osłabia prawo tych osób do pozostania na tych obszarach; mając na uwadze, że potrzebne jest podejście ukierunkowane i intersekcjonalne, aby rozwiązać problem utrzymujących się nierówności płci, w szczególności w wymienionych wyżej regionach, oraz dopilnować, by kobiety i dziewczęta nie zostały pozostawione w tyle przy wdrażaniu strategii na rzecz równouprawnienia płci;

AC. mając na uwadze, że wszystkie państwa członkowskie są zobowiązane działać w najlepszym interesie dzieci, chroniąc ich prawo do życia rodzinnego i zakazując dyskryminacji ze względu na stan cywilny rodziców, orientację seksualną lub sposób poczęcia; mając na uwadze, że około dwóch milionów dzieci może nadal borykać się z niepewnością prawną w kwestii transgranicznego

---

87 Światowe Forum Ekonomiczne, „Global Gender Gap Report 2023” [Sprawozdanie na temat nierówności płci na świecie z 2023 r.], https://www.weforum.org/publications/global-gender-gap-report-2023/.

88 Światowa Organizacja Zdrowia, „Women in the health and care sector earn 24 percent less than men” [Kobiety w sektorze zdrowia i opieki zarabiają 24 % mniej niż mężczyźni], 2022 r., https://www.who.int/news/item/13-07-2022-women-in-the-health-and-care-sector-earn-24-percent-less-than-men.

89 Evagorou, M., Puig, B., Bayram, D. i Janeckova, H. (2024) *Adressing the gender gap in STEM education across education across education – Analytical report* [Rozwiązanie problemu różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn w kształceniu w dziedzinie STEM na różnych poziomach edukacji – sprawozdanie analityczne], Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2024 r., https://data.europa.eu/doi/10.2766/260477.

90 Komunikat Komisji z 30 czerwca 2021 r. pt. „Długoterminowa wizja dla obszarów wiejskich UE – w kierunku silniejszych, lepiej skomunikowanych, odpornych i zamożnych obszarów wiejskich do 2040 r.”.

uznawania rodzin; mając na uwadze, że w 2022 r. Komisja przedstawiła wniosek dotyczący rozporządzenia Rady[91] w sprawie pochodzenia dziecka oraz w sprawie ustanowienia europejskiego poświadczenia pochodzenia dziecka, który to wniosek nadal oczekuje na rozpatrzenie przez Radę;

AD. mając na uwadze, że w planie działania na rzecz praw kobiet potwierdzono zdecydowane zaangażowanie UE w ochronę i wspieranie równości płci i praw kobiet, określając zasady i długoterminową wizję rozwoju, na których będzie opierać się strategia na rzecz równouprawnienia płci na okres po 2025 r.;

1. wzywa Komisję, aby przedstawiła ambitną strategię na rzecz równouprawnienia płci na lata 2026–2030, opartą na pierwszej strategii na rzecz równouprawnienia płci na lata 2020–2025, która będzie zawierała konkretne, mierzalne, wymierne środki ustawodawcze i nieustawodawcze oraz cele w najważniejszych obszarach wymienionych poniżej;

Przemoc ze względu na płeć

2. wzywa Komisję, aby przedłożyła Radzie wniosek w sprawie uznania przemocy ze względu na płeć za nową dziedzinę przestępczości wymienioną w art. 83 ust. 1 TFUE, oraz niezwłocznego wyeliminowania wszelkich form przemocy wobec kobiet i dziewcząt, w tym przemocy systemowej, które są jednymi z najpowszechniejszych naruszeń praw podstawowych w UE;

3. wzywa Komisję do szybkiego opublikowania zalecenia w sprawie zapobiegania szkodliwym praktykom wobec kobiet i dziewcząt, w tym wszelkim formom przemocy położniczej i ginekologicznej, niewłaściwym praktykom w opiece medycznej, przymusowej aborcji i przymusowej sterylizacji, odmowie opieki aborcyjnej oraz okaleczaniu żeńskich i interseksualnych narządów płciowych, a także do dopilnowania, by uzupełniało ono dyrektywę (UE) 2024/1385;

4. wzywa Komisję, aby monitorowała i wspierała szybką transpozycję dyrektywy (UE) 2024/1385 w sprawie zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej;

5. wzywa Komisję, aby uznała kobietobójstwo za odrębne i odmienne przestępstwo, oraz podkreśla, że rozumienie kobietobójstwa jako „zabójstwa kobiety lub dziewczynki ze względu na jej płeć” ma zasadnicze znaczenie dla zrozumienia jego podstawowych przyczyn

---

91 Wniosek Komisji z dnia 7 grudnia 2022 r. dotyczący rozporządzenia Rady w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania orzeczeń i przyjmowania dokumentów urzędowych dotyczących pochodzenia dziecka oraz w sprawie ustanowienia europejskiego poświadczenia pochodzenia dziecka (COM(2022)0695).

związanych z dyskryminacją ze względu na płeć i brakiem równowagi sił;

6. ponawia apel do Komisji o opracowanie wytycznych dla państw członkowskich dotyczących wdrażania dyrektywy (UE) 2024/1385 w sprawie zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej oraz w sprawie przemocy we wszystkich dziedzinach życia, w tym jasnych wytycznych dotyczących kompleksowej i dostosowanej do wieku edukacji seksualnej i nauczania o związkach międzyludzkich, ze szczególnym uwzględnieniem edukacji o znaczeniu wyrażenia zgody zgodnie ze standardami międzynarodowymi, oraz o zwrócenie szczególnej uwagi na pełne wdrożenie i egzekwowanie wszystkich artykułów dyrektywy, w szczególności jej art. 35, który dotyczy dystrybucji materiałów edukacyjnych na temat zgody oraz organizacji kampanii lub programów uświadamiających w celu podniesienia świadomości na temat faktu, że seks bez zgody jest przestępstwem;

7. wzywa Komisję do podkreślenia, jak ważny dla skutecznego działania dyrektywy (UE) 2024/1385 na rzecz zapobiegania i eliminowania takiej przemocy wobec kobiet i dziewcząt jest element sprawozdawczy tej dyrektywy; wzywa Komisję, aby priorytetowo traktowała zapobieganie przemocy ze względu na płeć zarówno w internecie, jak i poza nim, podkreślając jednocześnie znaczenie odpowiednich, ukierunkowanych i szybkich środków zapobiegawczych, poprzez edukację, umiejętności cyfrowe, szkolenie specjalistów oraz kampanie informacyjne i uświadamiające, jako jednego z najważniejszych elementów zwalczania przemocy wobec kobiet i dziewcząt zgodnie z przepisami powiązanego prawodawstwa UE;

8. wzywa Komisję do zadbania o szczególne potrzeby ofiar przemocy ze względu na płeć, w tym m.in. wsparcie psychospołeczne, mieszkania dla ofiar, programy uczenia się przez całe życie i opiekę nad dziećmi, oraz do odpowiedniej ochrony ofiar i osób, które doświadczyły przemocy ze względu na płeć, poprzez zapewnienie i zwiększenie długoterminowych inwestycji publicznych oraz zagwarantowanie skutecznych reakcji, które powinny mieć charakter strukturalny, intersekcjonalny i koncentrować się na ofiarach oraz uwzględniać społeczne, gospodarcze i kulturowe przyczyny przemocy ze względu na płeć;

9. apeluje do Komisji, aby wezwała te państwa członkowskie, które jeszcze nie ratyfikowały konwencji stambulskiej, do jej ratyfikacji i przyspieszenia tego procesu; wzywa Komisję do zapewnienia, monitorowania i wspierania procesu wdrażania;

10. podkreśla, że grupy zmarginalizowane są bardziej narażone na przemoc oraz że krzyżowe formy dyskryminacji nasilają skutki przemocy ze względu na płeć i ponownej wiktymizacji; w związku z

tym wzywa Komisję do opracowania i wdrożenia we współpracy z państwami członkowskimi obowiązkowych, kompleksowych szkoleń dla wszystkich przedstawicieli zawodów prawniczych, w tym sędziów i prokuratorów, na tematy związane z przemocą ze względu na płeć, intersekcjonalnością i wsparciem dla ofiar, w celu dopilnowania, aby przedstawiciele zawodów prawniczych byli odpowiednio przygotowani do zajmowania się sprawami, zarówno w internecie, jak i poza nim, w sposób uwzględniający aspekt płci i intersekcjonalność, a także aby ofiary nie były poddawane wtórnej wiktymizacji podczas postępowania sądowego;

11. wzywa Komisję, aby przedstawiła propozycję przepisów UE, w których zgwałcenie będzie we wszystkich państwach członkowskich uznawane za przestępstwo ze względu na brak zgody; zauważa, że 14 państw członkowskich nadal albo wymaga jakiejś formy przemocy, aby można było uznać zgwałcenie za przestępstwo, albo nie wspomina wyraźnie o zgodzie; przypomina, że zgwałcenie jest nie tylko naruszeniem praw podstawowych kobiet i ich autonomii oraz integralności cielesnej, ale też formą wykorzystania seksualnego kobiet i dziewcząt, co stanowi przestępstwo w UE na mocy TFUE[92]; wzywa państwa członkowskie, które nadal stosują definicję zgwałcenia opartą na założeniu przemocy, by rozpoczęły zmiany legislacyjne w celu dostosowania tej definicji do najnowszych standardów międzynarodowych i do art. 36 konwencji stambulskiej;

12. podkreśla prawny obowiązek Komisji i państw członkowskich w zakresie ochrony praw kobiet i ich integralności cielesnej; wzywa Komisję do zapewnienia szybkiej i pełnej transpozycji zmienionej dyrektywy w sprawie zwalczania handlu ludźmi ustanawiającej bardziej rygorystyczne przepisy, zapewniającej silniejsze narzędzia zwalczania handlu ludźmi, w tym nowych form wykorzystywania seksualnego, oraz zorganizowanych grup przestępczych, np. poprzez lepszą komunikację transgraniczną, a w szczególności chroni prawa kobiet należących do mniejszości i będących migrantkami; podkreśla, że zmniejszenie popytu jest jednym z najważniejszych instrumentów zapobiegania handlowi ludźmi i ograniczania tego procederu, ponieważ jest ukierunkowane na obniżanie jego opłacalności; wzywa ponadto Komisję i państwa członkowskie do wspierania wysiłków na rzecz ratowania i rehabilitacji ofiar;

13. podkreśla, że stosunek społeczeństwa do prostytucji wpływa na jego postrzeganie równości płci i praw kobiet, a także kształtuje przekazy i normy społeczne; wzywa Komisję do wspierania państw członkowskich w podejmowaniu środków mających na celu zapobieganie prostytucji, dekryminalizację osób – a zwłaszcza kobiet – w prostytucji, ograniczanie popytu, karanie klientów, destygmatyzację i eliminowanie stereotypów, a także do zapewnienia wystarczającego finansowania łatwo dostępnych i wysokiej jakości

---

92 Art. 83 TFUE.

programów dla osób pragnących wyrwać się z prostytucji; wzywa państwa członkowskie do zadbania, by osoby w prostytucji były aktywnie zaangażowane w kształtowanie polityki dotyczącej ich praw; apeluje do Komisji o wspieranie tych działań;

14. potępia praktykę macierzyństwa zastępczego, która wiąże się z wykorzystywaniem reprodukcyjnym i wykorzystywaniem ciał kobiet dla korzyści finansowych lub innych, w szczególności w przypadku kobiet znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji w państwach trzecich; wzywa Komisję do podjęcia działań, by wspomóc wyeliminowanie tego zjawiska;

15. wzywa Komisję, aby zaleciła wsparcie UE dla badań nad związkiem między przemocą ze względu na płeć, przemocą w związkach intymnych a rakiem;

Kompleksowa opieka zdrowotna uwzględniająca aspekt płci

16. podkreśla, że zdrowie jest prawem podstawowym, w związku z czym każdy musi mieć dostęp do wysokiej jakości, przystępnych cenowo i dostępnych usług opieki zdrowotnej, które respektują jego świadomą zgodę i autonomię fizyczną; wzywa Komisję do zapewnienia powszechnego dostępu do wysokiej jakości opieki zdrowotnej uwzględniającej aspekt płci, skoncentrowanej na pacjencie, ukierunkowanej na wyniki i spełniającej najwyższe standardy, kobietom i dziewczętom w całej ich różnorodności, w szczególności grupom doświadczającym dyskryminacji krzyżowej, w tym osobom z niepełnosprawnościami i osobom wywodzącym się ze środowisk defaworyzowanych pod względem społeczno-ekonomicznym, ofiarom przemocy ze względu na płeć, osobom urasowionym oraz osobom należącym do mniejszości, w tym etnicznych, migrantom, osobom starszym, osobom LGBTIQ+, zwłaszcza kobietom interseksualnym, osobom transpłciowym i niebinarnym, kobietom z obszarów wiejskich i oddalonych oraz regionów najbardziej oddalonych, kobietom w ciąży i matkom, zwłaszcza samotnym matkom; podkreśla potrzebę przeszkolenia pracowników opieki zdrowotnej w kwestiach zdrowotnych uwzględniających aspekt płci oraz w zakresie reagowania na przemoc ze względu na płeć i przemoc seksualną;

17. wzywa Komisję do pilnego rozwiązania problemu zróżnicowania w opiece zdrowotnej ze względu na płeć, w tym do zajęcia się potrzebami zdrowotnymi i zagrożeniami związanymi z płcią na wszystkich etapach życia, zwrócenia szczególnej uwagi na choroby, które w nieproporcjonalnym stopniu dotykają kobiety, zajęcia się różnicami w traktowaniu kobiet i mężczyzn i uprzedzeniami w badaniach medycznych, szkoleniach i badaniach klinicznych oraz zachęcania większej liczby kobiet do podejmowania kariery w zawodach medycznych; wzywa Komisję do przedstawienia szczegółowego planu działania w celu sprostania tym wyzwaniom oraz do dalszego ukierunkowania przyszłych inicjatyw związanych ze

zdrowiem na koncepcję medycyny uwzględniającej aspekt płci, wprowadzonej przez Światową Organizację Zdrowia[93];

18. wzywa Komisję do dopilnowania, aby w nowej strategii na rzecz równouprawnienia płci położono większy nacisk na równość płci w dziedzinie zdrowia publicznego; wzywa Komisję, aby wykorzystywała rosnące zrozumienie czynników wpływających na wyniki leczenia, przez wspieranie gromadzenia większej liczby zdezagregowanych danych lepszej jakości w celu zidentyfikowania dysproporcji zdrowotnych w podgrupach, które to różnice mogłyby pozostać niezauważone w populacji, opracowywanie interwencji zdrowotnych ukierunkowanych na podgrupy, w których istnieją dysproporcje, oraz monitorowanie efektów zdrowotnych w populacjach wysokiego ryzyka; zauważa, że szczególną uwagę należy zwrócić na kobiety ciężarne i karmiące piersią;

19. wzywa Komisję, aby zajęła się utrzymującymi się wyzwaniami w zakresie zdrowia psychicznego, przed którymi stoją kobiety i dziewczęta oraz grupy zmarginalizowane, a także aby zapewniła powszechny dostęp do opieki w zakresie zdrowia psychicznego uwzględniającej aspekt płci oraz zwiększyła inwestycje w placówki opieki zdrowotnej na obszarach wiejskich i opracowała elastyczne rozwiązania takie jak poradnie mobilne;

20. wzywa Komisję, aby zajęła się na szczeblu UE lukami, nierównościami i przeszkodami w dostępie do opieki zdrowotnej dla kobiet w całej ich różnorodności, w tym kobiet ze słabszych grup społecznych;

21. wzywa państwa członkowskie UE do zapewnienia i zagwarantowania dostępu do podstawowych usług opieki zdrowotnej i leków oraz wzywa Komisję do zwiększenia inwestycji w uwzględnianie aspektu płci w systemach opieki zdrowotnej; podkreśla, że szkolenie wszystkich lekarzy i innych pracowników ochrony zdrowia powinno obejmować podejście uwzględniające aspekt płci; wzywa Komisję do dopilnowania, aby nikt, zwłaszcza kobiety z niepełnosprawnościami, nie był poddawany szkodliwym, inwazyjnym lub nieodwracalnym metodom leczenia wbrew ich woli, oraz do dopilnowania, aby wszystkie zabiegi medyczne opierały się na osobistej, dobrowolnej i w pełni świadomej zgodzie każdej osoby;

22. wzywa Komisję do opracowania kompleksowej strategii UE, aby zaspokoić bardzo szczegółowe potrzeby zdrowotne kobiet na każdym etapie życia, oraz do zajęcia się czynnikami mającymi wpływ na zdrowie kobiet i dziewcząt, również przez włączenie zdrowia do europejskiego semestru;

---

93 Światowa Organizacja Zdrowia, Gender and health [Płeć i zdrowie] https://www.who.int/health-topics/gender#tab=tab_1.

23. podkreśla znaczenie współpracy i wymiany najlepszych praktyk na szczeblu europejskim oraz skutecznego wykorzystania powiązanych funduszy UE w stawianiu czoła wspólnym wyzwaniom w dziedzinie opieki zdrowotnej, i wzywa Komisję do zacieśnienia współpracy między właściwymi departamentami tematycznymi, aby zapewnić systematyczne uwzględnianie równości płci we wszystkich inicjatywach związanych ze zdrowiem; wzywa Komisję do zachęcania państw członkowskich do wprowadzania lub rozszerzania ich systemów ubezpieczeń zdrowotnych oferujących kompleksową i przystępną cenowo opiekę oraz do wspierania ich w tym zakresie;

24. wzywa Komisję do opracowania podejścia do opieki zdrowotnej uwzględniającego aspekt płci oraz do zajęcia się konkretnymi kwestiami, w przypadku których utrzymują się wyzwania, takimi jak opieka w zakresie zdrowia psychicznego, leczenie nowotworów i endometriozy lub opieka zdrowotna nad matkami; wzywa Komisję do opracowania wspólnych ogólnounijnych norm dotyczących opieki przedporodowej, położniczej i poporodowej oraz opieki zdrowotnej dla noworodków i matek, aby zaktualizować dyrektywę UE w sprawie położnictwa[94] zgodnie ze standardami międzynarodowymi oraz umożliwić pracownikom ochrony zdrowia wymianę najlepszych praktyk w tej dziedzinie; wzywa do ustanowienia unijnych ram bezpiecznego stosowania leków podczas ciąży i karmienia piersią;

25. wzywa Komisję do wspierania systemów opieki zdrowotnej w opracowywaniu, wdrażaniu i ocenie strategii zapobiegania chorobom uwzględniających aspekt płci, ponieważ profilaktyka może poprawić jakość życia kobiet i dziewcząt; w związku z tym wzywa Komisję do wprowadzenia środków mających na celu wzmocnienie profilaktyki i podnoszenie świadomości na temat prawa do dostępu do usług opieki zdrowotnej;

26. podkreśla, że konieczne jest zajęcie się problemem terytorialnych różnic w dostępie do opieki zdrowotnej poprzez zapewnienie dostępności usług zdrowotnych uwzględniających aspekt płci na obszarach wiejskich, oddalonych i wyludnionych; wzywa Komisję i państwa członkowskie, by inwestowały w mobilne jednostki opieki zdrowotnej, telemedycynę oraz szkolenia i rozmieszczanie pracowników służby zdrowia w regionach o niedostatecznym dostępie do opieki zdrowotnej;

27. wzywa Komisję do ustanowienia kompleksowych i wiążących ram w celu zapewnienia pełnego i równego dostępu do wszystkich usług w zakresie zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego dla wszystkich osób w UE, niezależnie od ich statusu migracyjnego lub statusu pobytu;

---

94 Dyrektywa Rady 80/155/EWG z dnia 21 stycznia 1980 r. dotycząca koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do podejmowania i prowadzenia działalności przez położne (Dz.U. L 33 z 11.2.1980, s. 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1980/155/oj).

zauważa, że te usługi i prawa obejmują wysokiej jakości i pełną szacunku opiekę położniczą, ginekologiczną, przedporodową, położniczą i poporodową, opiekę nad noworodkiem, kompleksowe informacje i usługi dotyczące planowania rodziny, udzielania wsparcia potwierdzającego płeć, dostępu do medycznie wspomaganej prokreacji, opieki nad płodnością i leczenia niepłodności, bezpiecznych i przystępnych cenowo nowoczesnych metod antykoncepcji, prawo do bezpiecznej i legalnej aborcji (poprzez leki lub operację), dostosowaną do wieku edukację seksualną i nauczanie o związkach międzyludzkich, zapobieganie zakażeniom przenoszonym drogą płciową, profilaktykę poekspozycyjną, usługi wykrywania i leczenia chorób, jako integralną część praw człowieka, na których poszanowaniu opiera się praworządność; podkreśla, że państwa członkowskie muszą dopilnować, aby usługi te były dostępne, przystępne cenowo i niedyskryminujące; wzywa Komisję, by uznała wszystkie naruszenia zdrowia i praw seksualnych i reprodukcyjnych kobiet za formę przemocy ze względu na płeć;

28. podkreśla, że każda strategia na rzecz równości powinna przeciwdziałać wszelkim formom przemocy ze względu na płeć, łącznie z ograniczaniem oraz naruszaniem zdrowia i praw seksualnych i reprodukcyjnych; powtarza, że dostęp do opieki zdrowotnej i usług publicznych, a w szczególności dostęp do opieki aborcyjnej i wsparcia psychologicznego dla kobiet będących ofiarami przemocy, należy uznawać za priorytet; wzywa Komisję do stosowania sankcji w przypadkach regresu praw kobiet, w tym ograniczeń w zakresie zdrowia i praw seksualnych i reprodukcyjnych, dostępu do opieki aborcyjnej lub edukacji seksualnej, które muszą być uznawane za naruszenie wartości UE i wywoływać proporcjonalne reakcje instytucjonalne, w tym postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego i konsekwencje finansowe; wzywa Komisję, by ustanowiła mechanizm monitorowania i rozliczalności w celu szybkiego reagowania na wszelkie działania regresywne lub zagrożenia w zakresie równości płci oraz na wszelkie naruszenia praw kobiet – w tym zdrowia i praw seksualnych i reprodukcyjnych oraz praw osób LGBTIQ+ – w państwach członkowskich, a także by wykorzystywała istniejące mechanizmy oceny przestrzegania praworządności lub praw podstawowych, bądź specjalny mechanizm, oraz by włączyła specjalny podfilar dotyczący przemocy ze względu na płeć do rocznego sprawozdania na temat praworządności; wzywa Komisję, aby zachęcała i angażowała mężczyzn jako aktywnych sojuszników w propagowanie zdrowia i praw seksualnych i reprodukcyjnych w celu zajęcia się szerszym kontekstem rosnącego sprzeciwu młodych mężczyzn wobec młodych kobiet i feminizmu;

29. wzywa państwa członkowskie i Komisję, by włączyły zdrowie i prawa seksualne i reprodukcyjne, w tym prawa do bezpiecznej i legalnej

aborcji, do Karty praw podstawowych UE, zgodnie z rezolucją Parlamentu z 11 kwietnia 2024 r.;

30. podkreśla, że obywatele UE szeroko popierają ideę umożliwienia wszystkim osobom w UE dostępu do bezpiecznej opieki aborcyjnej, bez względu na to, kim są i skąd pochodzą, co znajduje odzwierciedlenie między innymi w udanej europejskiej inicjatywie obywatelskiej „My voice, my choice”, w ramach której wezwano UE do przyjęcia przepisów, które stworzyłyby mechanizm finansowy pomagający państwom członkowskim, które dobrowolnie przyłączą się do tej polityki, w zapewnieniu bezpiecznej opieki aborcyjnej wszystkim tym, którzy nie mają do niej dostępu; wzywa Komisję, by podjęła szybkie działania i spełniła postulat wystosowany w ramach tej inicjatywy oraz by ustanowiła mechanizm solidarności finansowej między państwami członkowskimi w celu zapewnienia kobietom w UE dostępu do opieki aborcyjnej;

31. wzywa Komisję, by wydała zalecenia dla państw członkowskich dotyczące sposobu zwalczania wszelkich form przemocy położniczej i ginekologicznej, do których zalicza się różne praktyki wiążące się z zaniedbaniem lub praktyki poniżające, obraźliwe bądź szkodliwe; wzywa Komisję, aby ułatwiała wymianę informacji między państwami członkowskimi na temat przemocy położniczej i ginekologicznej oraz aby upoważniła EIGE do opracowania zestawu wskaźników ilościowych i jakościowych służących do pomiaru częstości występowania i przejawów przemocy położniczej, a także by przeznaczyła wystarczające środki na rozwiązanie tego problemu;

32. wzywa Komisję, aby w ramach wdrażania dyrektywy w sprawie przemocy wobec kobiet wydała jasne wytyczne dotyczące świadczenia opieki zdrowotnej w zakresie zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego ofiarom przemocy seksualnej, zgodnie z międzynarodowymi standardami zdrowia publicznego i praw człowieka, w tym standardami WHO dotyczącymi klinicznego postępowania w przypadku zgwałcenia;

33. uznaje, że płodność jest jednym z kluczowych aspektów zdrowia kobiet, i podkreśla, że należy proaktywnie zająć się wieloaspektowymi czynnikami i wyzwaniami związanymi z płodnością, takimi jak brak dostępu do opieki zdrowotnej i leczenia w zakresie płodności lub niewystarczające informacje i usługi wsparcia; wzywa Komisję, aby zapewniła powszechny dostęp do informacji na temat zachowania płodności;

Równość płci i wzmocnienie pozycji kobiet w świecie pracy

34. wzywa Komisję, aby śledziła wdrażanie dyrektywy w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych[95] i dyrektywy w sprawie przejrzystości wynagrodzeń[96], w tym gwarancji solidnych wymogów dotyczących sprawozdawczości płacowej, skutecznego dostępu do sądowych środków odwoławczych dla ofiar dyskryminacji płacowej oraz odpowiednich sankcji za nieprzestrzeganie przepisów, oraz transpozycji dyrektywy w sprawie kobiet w zarządach[97], a także by składała Parlamentowi sprawozdania w tych sprawach; wzywa Komisję, aby monitorowała i zagwarantowała właściwe i terminowe egzekwowanie tych dyrektyw, co ma kluczowe znaczenie dla kobiet na rynku pracy i umożliwi im korzystanie z równych praw i równych warunków przez cały okres kariery zawodowej;

35. podkreśla, że Parlament będzie zdecydowanie sprzeciwiał się wszelkim próbom uchylenia lub osłabienia dyrektywy w sprawie przejrzystości wynagrodzeń;

36. wzywa Komisję, aby aktywnie propagowała wchodzenie kobiet na rynek pracy i utrzymywanie się na nim, by podjęła działania mające zmniejszyć lukę w zatrudnieniu oraz lukę płacową i emerytalną między kobietami a mężczyznami, a także by inwestowała w programy uczenia się przez całe życie skierowane do kobiet i dziewcząt; wzywa Komisję, by ustanowiła ogólnounijne cele służące zwiększeniu udziału kobiet w rynku pracy; z zadowoleniem przyjmuje przeprowadzoną przez EIGE analizę głównych przeszkód w zatrudnianiu kobiet w Europie, w tym przeszkód w zatrudnianiu w pełnym wymiarze godzin, która to analiza daje państwom członkowskim podstawę do usunięcia barier strukturalnych utrudniających kobietom zatrudnienie; wzywa Komisję, aby zachęcała państwa członkowskie do zapewnienia równego dostępu kobiet do pracy z przysługującymi prawami i godnej płacy, także w drodze rokowań zbiorowych; wzywa Komisję, aby zachęcała państwa członkowskie do podjęcia zdecydowanych środków w celu karania przedsiębiorstw, które traktują mężczyzn i kobiety w zróżnicowany sposób i nie przestrzegają przepisów prawa pracy;

37. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by wzmocniły strategie polityczne i instrumenty finansowania, które wspierają kobiety powracające na rynek pracy po urlopie macierzyńskim lub dłuższych przerwach w karierze zawodowej związanych z obowiązkami opiekuńczymi; podkreśla, jak ważne są aktywne instrumenty rynku pracy, dostosowane programy przekwalifikowania i podnoszenia

---

95 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2041 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych w Unii Europejskiej (Dz.U. L 275 z 25.10.2022, s. 33, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2041/oj).

96 Dyrektywa (UE) 2023/970 (Dz.U. L 132 z 17.5.2023, s. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/970/oj).

97 Dyrektywa (UE) 2022/2381 (Dz.U. L 315 z 7.12.2022, s. 44, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2381/oj).

kwalifikacji oraz zindywidualizowane doradztwo zawodowe, i wzywa Komisję, aby propagowała i wspierała pracodawców w oferowaniu elastycznych, wysokiej jakości możliwości zatrudnienia kobietom powracającym do pracy; podkreśla, że należy zająć się problemem dyskryminacji kobiet w miejscu pracy, zwłaszcza kobiet posiadających dzieci; wzywa Komisję, aby zwalczała dyskryminację związaną z ciążą i macierzyństwem poprzez elastyczną organizację pracy, która jest odpowiednio opracowana i zakomunikowana; wzywa Komisję, by bezzwłocznie zaproponowała przepisy dotyczące zasad telepracy i prawa do bycia offline oraz zadbała o to, by przepisy te opracowano w sposób uwzględniający aspekt płci, który nie pogłębi istniejących nierówności płci; wzywa Komisję, aby wspierała miejsca pracy, w których uwzględnia się aspekt płci, dzięki czemu zapewnione zostaną kobietom chorym na choroby niezakaźne lub choroby przewlekłe, z niepełnosprawnością lub z objawami menopauzy równe prawa i możliwości, jeśli chodzi o dostęp do miejsca pracy i jego utrzymanie;

38. wzywa Komisję, aby zaproponowała ramy prawne służące do zwalczania przemocy ze względu na płeć w miejscu pracy w celu zapewnienia wszystkim pracownikom ochrony przed przemocą ze względu na płeć, w tym przed molestowaniem, zastraszaniem i wszelkimi formami przemocy seksualnej w miejscu pracy; wzywa państwa członkowskie, które jeszcze tego nie uczyniły, by ratyfikowały Konwencję MOP nr 190 w sprawie eliminacji przemocy i molestowania w miejscu pracy oraz by uznały prawo do świata pracy wolnego od przemocy i molestowania, w tym od przemocy ze względu na płeć;

39. wzywa Komisję do wzmożenia wysiłków na rzecz rozwiązania problemu dyskryminacji, jaką napotykają kobiety i dziewczęta znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji i osoby doświadczające dyskryminacji krzyżowej, jak wspomniano w wykazie powodów niedyskryminacji, oraz osoby dotknięte automatyzacją miejsc pracy; przypomina, że grupy te częściej napotykają szczególne lub nieproporcjonalne wyzwania na rynku pracy, takie jak wysoka stopa bezrobocia, niskie wynagrodzenie i niepewne formy zatrudnienia oraz trudności w dostępie do ochrony pracy, urlopu macierzyńskiego i zabezpieczenia społecznego; wzywa Komisję, aby zachęcała do realizacji programów zapewniających równe szanse, w tym dostęp do funkcji kierowniczych i decyzyjnych dla wszystkich osób doświadczających dyskryminacji i niepewności na rynku pracy; zauważa, że należy to uczynić m.in. poprzez zapewnienie wdrożenia dyrektywy w sprawie równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy[98] we wszystkich państwach członkowskich, poprzez

---

98 Dyrektywa Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiająca ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy (Dz.U. L 303 z 2.12.2000, s. 16, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/78/oj).

wzmocnienie organów ds. równości, jak przewidziano w dyrektywie (UE) 2024/1499[99], oraz poprzez zapewnienie dostępu do płacy minimalnej na równych zasadach z innymi; podkreśla, że konieczne jest opracowanie ukierunkowanych strategii zatrudnienia i podnoszenia kwalifikacji dla kobiet w wieku powyżej 55 lat oraz kobiet mieszkających na obszarach wiejskich lub w regionach o niekorzystnej sytuacji strukturalnej, które to kobiety borykają się ze złożonymi barierami na rynku pracy; wzywa Komisję, by wspierała państwa członkowskie w opracowywaniu polityki rynku pracy sprzyjającej włączeniu społecznemu, w tym za pośrednictwem instrumentów polityki spójności i Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (ESF+);

40. wzywa Komisję, aby dopilnowała, by państwa członkowskie uwzględniały aspekt płci przy reformie systemów emerytalnych i dostosowywaniu wieku emerytalnego i wzięły pod uwagę różnice między modelami pracy kobiet i mężczyzn, łącznie ze wszystkimi praktykami dotyczącymi nieodpłatnego zatrudnienia, uwzględniając większe ryzyko dyskryminacji krzyżowej kobiet na rynku pracy; wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby przedstawiły kompleksowy plan rozwiązania problemu luki płacowej między kobietami a mężczyznami, w tym poprzez zapewnienie odpowiedniego wsparcia w zakresie opieki nad dziećmi oraz złagodzenie zjawiska tzw. penalizacji macierzyństwa, a także poprzez poprawę wiedzy finansowej kobiet i doradztwa finansowego dla kobiet, w szczególności w celu zmniejszenia luki inwestycyjnej między kobietami a mężczyznami;

41. wzywa Komisję, aby przeprowadziła przegląd dyrektywy w sprawie systemów zabezpieczenia społecznego 79/7/EWG[100], dzięki czemu zagwarantuje ona podjęcie pozytywnych działań i przyczyni się do zniwelowania luki emerytalnej między kobietami a mężczyznami;

---

99 Dyrektywa Rady (UE) 2024/1499 z dnia 7 maja 2024 r. w sprawie norm dotyczących funkcjonowania organów ds. równości w obszarze równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne, równego traktowania osób w dziedzinie zatrudnienia i pracy bez względu na wyznawaną religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, równego traktowania kobiet i mężczyzn w sprawach zabezpieczenia społecznego oraz w zakresie dostępu do towarów i usług oraz dostarczania towarów i usług, oraz w sprawie zmiany dyrektyw 2000/43/WE i 2004/113/WE (Dz.U. L, 2024/1499, 29.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1499/oj).

100 Dyrektywa Rady 79/7/EWG z dnia 19 grudnia 1978 r. w sprawie stopniowego wprowadzania w życie zasady równego traktowania kobiet i mężczyzn w dziedzinie zabezpieczenia społecznego, Dz.U. L 6 z 10.1.1979, s. 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1979/7/oj).

42. podkreśla, że kobiety stanowią obecnie tylko jedną trzecią przedsiębiorców w UE[101], co świadczy o potrzebie podjęcia ukierunkowanych działań w celu zniwelowania nierówności płci w obszarze przedsiębiorczości;

43. wzywa Komisję, aby opracowała wytyczne dla państw członkowskich, sektora prywatnego i społeczeństwa obywatelskiego, które pomogą ustanowić cele i strategie w zakresie równości płci, w tym równe szanse przywódcze w gospodarce, także dla kobiet przedsiębiorczyń, oraz usunąć bariery utrudniające kobietom zakładanie i prowadzenie działalności gospodarczej, w celu zmniejszenia nierówności płci w obszarze przedsiębiorczości; wzywa Komisję, by wspierała państwa członkowskie w tych działaniach oraz by propagowała równość płci w dostępie do finansowania, a także przeciwdziała utrzymującym się nierównościom płci w obszarze przywództwa biznesowego i innowacji;

44. przypomina, że nierówności płci w sektorze cyfrowym i sektorze AI nieuchronnie prowadzą do stronniczych algorytmów; wzywa zatem Komisję, aby propagowała równość płci w przedsiębiorstwach zajmujących się działalnością związaną z AI i ICT, w tym poprzez finansowanie projektów prowadzonych przez kobiety w sektorze cyfrowym oraz promowanie minimalnej liczby kobiet wśród naukowców uczestniczących w zaproszeniach do składania wniosków o finansowanie badań związanych z AI i ICT; wzywa Komisję, aby przedstawiła ukierunkowane inicjatywy mające wspierać kobiety w dziedzinie nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii i matematyki (STEM) i motywować dziewczęta do rozważenia kariery związanej ze STEM, ICT i AI, w tym poprzez określenie celu dotyczącego udziału kobiet naukowców w projektach STEM i AI, aby zlikwidować ogólną lukę w umiejętnościach i nierówność płci w tym sektorze; podkreśla, że należy odzwierciedlić w transformacji cyfrowej interesy kobiet i grup szczególnie wrażliwych; wzywa Komisję i Eurostat, aby usprawniły monitorowanie reprezentacji płci w zawodach związanych ze STEM, np. wśród pracowników ochrony zdrowia;

45. podkreśla, że wzmocnienie pozycji kobiet jako obywatelek i podmiotów gospodarczych jest zarówno imperatywem etycznym, jak i gospodarczym, a osiągnięcie skutecznej i sprawiedliwej „unii umiejętności“ wymaga specjalnych wysiłków w celu wyeliminowania barier ograniczających obecnie uczestnictwo w rynku pracy, zwłaszcza w przypadku kobiet; wzywa Komisję, aby wspierała działalność gospodarczą kobiet i zapewniała równość na wszystkich

---

101 Eurochambres, badanie „Eurochambres Women Entrepreneurs Survey 2025 – Unveiling insights from the women entrepreneurs” [Badanie Eurochambres na temat kobiet przedsiębiorczyń w 2025 r. – Odkrywając perspektywy przedsiębiorczyń], https://www.eurochambres.eu/publication/eurochambres-women-entrepreneurs-survey-2025-unveiling-insights-from-the-women-entrepreneurs/.

szczeblach w całym życiu zawodowym każdej osoby w UE, ponieważ jest to korzystne dla europejskiego społeczeństwa, europejskiej gospodarki i europejskiego świata pracy, z uwagi na fakt, że równość płci jest warunkiem wstępnym sukcesu, konkurencyjności i zrównoważonego wzrostu w Europie; wzywa Komisję do dopilnowania, aby wnioski dotyczące uproszczeń regulacyjnych nie kolidowały z celem osiągnięcia równości płci;

46. zwraca uwagę, że zapisana w prawie UE zasada równości wynagrodzeń za taką samą pracę lub pracę o takiej samej wartości musi być stosowana w praktyce; wzywa Komisję, aby zajęła się systemowymi różnicami w wynagrodzeniach wynikającymi z braku uznania i niedoceniania pracy w sektorach zdominowanych przez kobiety, takich jak opieka, opieka zdrowotna, edukacja i handel detaliczny; apeluje o wprowadzenie wiążących środków UE także w celu zapewnienia równego wynagrodzenia za pracę o równej wartości oraz o poprawę warunków pracy w niedocenianych sektorach zdominowanych przez kobiety; wzywa zatem Komisję, aby we współpracy z państwami członkowskimi i partnerami społecznymi opracowała narzędzia i kryteria oceny pracy, które będą neutralne pod względem płci i będą umożliwiały zdefiniowanie i porównywanie „wartości pracy” w skali całej UE z myślą o bardziej sprawiedliwym wynagradzaniu pracy wykonywanej w sektorach zdominowanych przez kobiety; zauważa, że należy to uczynić dzięki zapewnieniu praw do rokowań zbiorowych, nasileniu inspekcji pracy i zagwarantowaniu równej reprezentacji pracownic w dialogu społecznym;

47. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby skutecznie wyeliminowały utrzymującą się lukę płacową między kobietami a mężczyznami, w tym przez ukierunkowanie funduszy EFS+ na wspieranie zwalczania stereotypów związanych z płcią w edukacji i doradztwie zawodowym oraz przez propagowanie kart różnorodności i inicjatyw w sektorze prywatnym i publicznym;

Ubóstwo kobiet

48. wzywa Komisję, aby w przyszłej strategii walki z ubóstwem uwzględniła aspekt płci dzięki położeniu silnego nacisku na strukturalne ubóstwo kobiet; wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby wzmocniły środki gospodarcze i społeczne służące zwalczaniu ubóstwa i wykluczenia społecznego kobiet, w szczególności w odniesieniu do dostępu do godnych i przystępnych cenowo mieszkań, energii i transportu; podkreśla, że godne i przystępne cenowo mieszkania są podstawowym prawem, które należy chronić i uznać za warunek wstępny korzystania z innych praw podstawowych; przypomina, że nierówność w mieszkalnictwie powoduje, że wiele kobiet żyje w niegodnej, niebezpiecznej sytuacji oraz jest zagrożonych bezdomnością i przemocą; wzywa Komisję, aby uwzględniła ten fakt w przyszłym unijnym planie dotyczącym

przystępnych cenowo mieszkań oraz by zwróciła szczególną uwagę na potrzeby mieszkaniowe ofiar przemocy ze względu na płeć i odpowiednie zdolności w zakresie schronienia; podkreśla, że należy skutecznie chronić powszechny dostęp do zabezpieczenia społecznego i mieszkań w państwach członkowskich, i wzywa Komisję, aby stale dostęp ten wspierała; wzywa Komisję, aby nadal zwalczała ubóstwo menstruacyjne, które oznacza brak odpowiedniego dostępu do produktów higieny menstruacyjnej oraz brak dostępu do miejsc ułatwiających dbałość o higienę podczas menstruacji, dotyczy około 10 % populacji menstruującej w Unii i w nieproporcjonalny sposób dotyka grupy marginalizowane i znajdujące się w trudnej sytuacji, co ogranicza udział takich osób w życiu społecznym, edukacyjnym i zawodowym; wzywa Komisję, aby zapewniła dostęp do dostępnych produktów menstruacyjnych, a jako pierwszy krok by zainicjowała przegląd dyrektywy 2004/113/WE w celu zniesienia podatku VAT na produkty menstruacyjne i wyeliminowania nieuzasadnionych różnic cenowych – często określanych jako „różowy podatek” – które skutkują wyższymi kosztami produktów i usług opieki zdrowotnej sprzedawanych kobietom;

Prawa kobiet i równość płci w kształceniu, szkoleniu i środowisku cyfrowym

49. podkreśla, że istotne jest zapewnienie dziewczętom dostępu do wysokiej jakości edukacji, co jest warunkiem wstępnym równości płci, wzmocnienia pozycji kobiet i umożliwienia im pełnego korzystania z przysługujących im praw; wzywa Komisję, aby zapewniła dostęp uwzględniający aspekt płci i wiek do wszystkich poziomów kształcenia i szkolenia propagujących równość płci oraz likwidujących stereotypy związane z płcią i szkodliwe normy społeczne, a w szczególności by wspierała najbardziej narażone kobiety, dziewczęta i osoby doświadczające dyskryminacji krzyżowej w ich drodze edukacyjnej; wzywa Komisję do zadbania o to, by w ramach „unii umiejętności” uwzględniano nierównowagę płci z myślą o wzmocnieniu pozycji wszystkich osób w całej UE;

50. wzywa Komisję,aby inwestowała w rozwój zawodowy nauczycieli, co pomoże skuteczniej zwalczać stereotypy związane z płcią we wczesnej edukacji oraz w edukacji dorosłych, w kształceniu i szkoleniu zawodowym, szkoleniu w miejscu pracy, we wszystkich formalnych i pozaformalnych ścieżkach kształcenia, oraz by przekazywała wydawcom wytyczne dotyczące eliminowania uprzedzeń związanych z płcią w materiałach edukacyjnych; wzywa Komisję, aby wspierała obowiązkowe programy szkoleniowe dla wszystkich osób, które pracują w sektorze edukacji, w tym dla osób zajmujących się kształceniem nieformalnym i wolontariuszy, a także zapewniła bezpieczną infrastrukturę, poufne mechanizmy sprawozdawcze i działania dyscyplinarne;

51. wzywa Komisję, aby uznała opartą na zgodzie, kompleksową, rzetelną z naukowego punktu widzenia i dostosowaną do wieku edukację seksualną i nauczanie o związkach międzyludzkich oparte na prawach człowieka i równości płci za kluczowy element przełamywania stereotypów związanych z płcią i przeciwdziałania szkodliwym zachowaniom, a także by opracowała unijne wytyczne dotyczące takiej edukacji dla państw członkowskich; zauważa, że celem powinno być zapewnienie młodym ludziom wiedzy na temat autonomii cielesnej, zdrowych relacji i zdrowia reprodukcyjnego oraz zapobieganie przemocy ze względu na płeć i dyskryminacji; podkreśla, że ważna jest ochrona małoletnich w internecie przed brutalnymi i szkodliwymi treściami pornograficznymi;

52. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby podjęły działania w celu zmniejszenia nierówności płci, zwłaszcza w sektorach STEM, AI i technologii cyfrowych, dzięki propagowaniu zintegrowanej strategii na rzecz umocnienia edukacji kobiet i dziewcząt od najmłodszych lat w tych sektorach; podkreśla, że taka strategia powinna obejmować inicjatywy mające motywować kobiety i dziewczęta do kroczenia ścieżkami kształcenia STEM, oraz wzywa Komisję, aby zapewniła kobietom równy dostęp do szkoleń zawodowych, staży i kursów uświadamiających w tych dziedzinach dzięki propagowaniu szkoleń i uczenia się przez całe życie, rozpowszechnianiu skutecznych i integracyjnych najlepszych praktyk edukacyjnych, promowaniu kobiet jako wzorców do naśladowania oraz zachęcaniu kobiet do zdobywania wiedzy i rozwijania umiejętności niezbędnych do zapewnienia im równego dostępu do możliwości zatrudnienia w nowych dziedzinach, takich jak sektor cyfrowy, transformacja ekologiczna oraz ogólnie gospodarka i biznes, a także by Komisja priorytetowo traktowała różnorodność i włączenie w STEM; zauważa, że należy również zachęcać chłopców do kariery w sektorze EHW (edukacja, zdrowie i opieka społeczna); podkreśla, że cyfrowe technologie i platformy stają się kluczowym elementem całego procesu zapewniania kobietom i dziewczętom kształcenia i szkoleń oraz wielu procesów rekrutacji; ubolewa nad negatywnymi skutkami nierównego dostępu do technologii, co może utrudniać rozwój umiejętności cyfrowych kobiet i dziewcząt; wzywa Komisję do dopilnowania, aby kobiety i dziewczęta w całej ich różnorodności nie były nieproporcjonalnie dotknięte brakiem dostępu do technologii;

53. wzywa Komisję, aby utrzymała i nadal rozwijała politykę zerowej tolerancji wobec wszelkich form przemocy ze względu na płeć w środowisku cyfrowym; przypomina, że udostępnianie treści intymnych bez zgody, w tym deepfake, cyberstalking, nękanie w internecie i nawoływanie do przemocy lub nienawiści w internecie (mowa nienawiści) są uznawane za przestępstwo na mocy dyrektywy (UE) 2024/1385 w sprawie zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, a definicje tych przestępstw powinny być odpowiednio wdrażane w przepisach krajowych państw członkowskich; apeluje o zacieśnienie ogólnounijnej współpracy w

dziedzinie wykrywania i ścigania przestępstw cyfrowych uwarunkowanych płcią, w tym nękania w internecie i rozpowszechniania bez zgody treści zmanipulowanych mediów; podkreśla, że potrzebne są zdolności w zakresie transgranicznej kryminalistyki cyfrowej i szkolenia kadr wymiaru sprawiedliwości w tej dziedzinie; wzywa Komisję, aby nadal monitorowała i opracowywała politykę dotyczącą innych rodzajów przemocy ze względu na płeć w internecie, zwłaszcza wobec dziewcząt i młodzieży LGBTQI+;

54. wzywa Komisję, aby włączyła środki zapobiegawcze i zabezpieczenia do wszystkich obszarów polityki cyfrowej, ze szczególnym uwzględnieniem równości płci, przemocy ze względu na płeć i praw człowieka, a także ochrony małoletnich w internecie; wzywa Komisję, aby zapewniła pełne egzekwowanie obowiązków w zakresie oceny i ograniczania ryzyka wynikających z istniejących instrumentów, takich jak akt o usługach cyfrowych, w tym zawarty w nim kodeks postępowania, oraz akt w sprawie sztucznej inteligencji, a jednocześnie by opracowała nowe wnioski dotyczące polityki, na przykład w ramach europejskiej tarczy demokracji i aktu o sprawiedliwości cyfrowej; wzywa do publicznej kontroli corocznych ocen ryzyka związanych z przemocą ze względu na płeć oraz środków łagodzących wprowadzonych przez bardzo duże platformy internetowe i bardzo duże wyszukiwarki internetowe, co ułatwi badania i lepsze zrozumienie tego zjawiska;

55. wzywa Komisję, aby przez narzucenie większej przejrzystości i izolowanie danych generowanych przez AI według płci w celu zidentyfikowania mechanizmów dyskryminacji zwróciła szczególną uwagę na to, w jaki sposób algorytmy mogą powielać i wzmacniać treści seksistowskie lub poniżające; wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby opracowały strategie polityczne oraz wdrożyły programy edukacyjne i uświadamiające mające zapobiegać przemocy ze względu na płeć, umożliwiać jej rozpoznawanie i reagowanie na nią, zwłaszcza wśród młodych ludzi; wzywa Komisję, aby inwestowała w badania służące do monitorowania równości płci w mediach i przemyśle cyfrowym, także z perspektywy przekrojowej;

Godzenie życia prywatnego i zawodowego oraz przeciwdziałanie nierówności płci w świadczeniu opieki

56. wzywa Komisję, aby zapewniła uznanie prawa do opieki i bycia otoczonym opieką w zasadzie 18 Europejskiego filaru praw socjalnych; podkreśla, że praca opiekuńcza musi być uznawana, wynagradzana i wspierana, także jako dobro publiczne, oraz wzywa do ustanowienia wysokiej jakości, przystępnych cenowo i dostępnych systemów opieki, które zapewnią godność zarówno osobom korzystającym z opieki, jak i opiekunom profesjonalnym;

57. wzywa Komisję, aby przekształciła europejską strategię w dziedzinie opieki w kompleksowy europejski pakt na rzecz opieki skierowany zarówno do opiekunów formalnych, jak i nieformalnych (w obu przypadkach są to głównie kobiet), zawierający wiążące narzędzia ustawodawcze i finansowe służące inwestowaniu w dostępną i przystępną cenowo opiekę nad dziećmi, pozaszkolne programy edukacyjne i opiekę długoterminową wysokiej jakości; ponownie podkreśla, że ład w zakresie opieki powinien mieć podstawę w podejściu opartym na prawach, a finansowanie infrastruktury opieki powinno odbywać się przez progresywne opodatkowanie i świadczenia publiczne; podkreśla potrzebę opracowania unijnych i krajowych strategii dotyczących opiekunów nieformalnych, które to strategie mają zapewnić im wsparcie finansowe i wytchnienie oraz szkolenia, włączyć ich do systemów emerytalnych i zdrowotnych z myślą o złagodzeniu negatywnego wpływu opieki na karierę i niezależność ekonomiczną kobiet; wzywa Komisję do zwiększenia inwestycji w celu poprawy warunków pracy oraz zdrowia i bezpieczeństwa w sektorze opieki, w którym większość pracowników stanowią kobiety;

58. wzywa Komisję, aby ułatwiała legalne drogi do sformalizowania statusu opiekunek profesjonalnych będących migrantkami, które są w nieproporcjonalny sposób dotknięte dyskryminacją krzyżową, by uznawała ich kwalifikacje i ich istotny wkład w systemy opieki w UE, by zapewniła dostęp do wysokiej jakości miejsc pracy zgodnie z przyszłym planem działania na rzecz jakości miejsc pracy oraz by zapewniła im sprawiedliwe warunki pracy, przy jednoczesnym propagowaniu równych szans w sektorze opieki;

59. wzywa Komisję do ponaglenia państw członkowskich, aby zapewniły szybką i pełną transpozycję dyrektywy w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym i zawartych w niej środków; ponadto wzywa Komisję, aby ustanowiła solidne mechanizmy egzekwowania, monitorowania i corocznej sprawozdawczości przewidziane w dyrektywie oraz, w razie potrzeby, by wszczynała postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego lub stosowała inne środki egzekwowania w celu zapewnienia pełnej zgodności oraz by przyznała specjalne finansowanie w kolejnych WRF, a także by zaproponowała zalecenie na szczeblu UE w sprawie norm jakości usług opieki długoterminowej, w tym personelu, szkoleń i zapewniania jakości; wzywa Komisję, aby przeprowadziła przegląd dyrektywy w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, który zapewni jej adekwatność do zakładanych celów, wzmocni ją dzięki dalszemu rozwijaniu i wydłużaniu urlopu macierzyńskiego, ojcowskiego i wspólnego urlopu rodzicielskiego oraz dzięki zwiększeniu zachęt dla drugiego rodzica do korzystania z urlopu rodzicielskiego, dalszej ochronie rodziców i ułatwianiu łączenia płatnego zatrudnienia i obowiązków opiekuńczych; wzywa Komisję do wydłużenia okresów płatnego urlopu macierzyńskiego i ojcowskiego we wszystkich

państwach członkowskich, propagowania nieprzenoszalnego urlopu rodzicielskiego oraz przyjęcia środków na rzecz zmiany podziału obowiązków opiekuńczych w gospodarstwach domowych oraz między państwem a rodzinami;

60. podkreśla, że nieodpowiednia infrastruktura transportowa, brak połączeń transportu publicznego i nieprzystępne cenowo formy mobilności stanowią strukturalną barierę ze względu na płeć w dostępie kobiet do zatrudnienia, edukacji, opieki zdrowotnej i usług opieki, szczególnie na obszarach wiejskich, oddalonych i o niskich dochodach; wzywa Komisję i państwa członkowskie do priorytetowego traktowania inwestycji w integracyjne, bezpieczne, przystępne cenowo systemy zrównoważonego transportu, które uwzględniają szczególne wzorce i potrzeby kobiet w zakresie mobilności, w ramach szerszych działań na rzecz zmniejszenia ubóstwa transportowego i promowania równości terytorialnej;

61. podkreśla, że należy wdrożyć unijny system, w którym praca zarobkowa i praca opiekuńcza mają równą wartość, w celu osiągnięcia większej równowagi płci w zakresie obowiązków opiekuńczych we wszystkich państwach członkowskich UE oraz w instytucjach Unii; wzywa do zdecydowanego propagowania urlopu ojcowskiego, wprowadzonego dyrektywą w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, a także do podnoszenia świadomości na temat ścisłego związku między środkami na rzecz równowagi między życiem zawodowym a prywatnym a luką opiekuńczą między kobietami a mężczyznami, która powoduje różnice w zatrudnieniu, wynagrodzeniach i emeryturach; zaznacza, że obowiązki opiekuńcze nie mogą stanowić bariery dla rozwoju kariery kobiet;

62. apeluje o ustanowienie 20 marca każdego roku – datę symboliczną, w której przypada wiosenna równonoc – Europejskim Dniem Równowagi Między Życiem Zawodowym a Prywatnym;

Klimat, środowisko i równość płci

63. podkreśla szkodliwy wpływ degradacji środowiska na zdrowie kobiet i dziewcząt, a zwłaszcza wpływ związków per- i polifluoroalkilowych (PFAS), oraz wzywa Komisję, aby podnosiła świadomość na temat tych powiązań i zapewniła skoordynowane i kompleksowe podejście do powiązania między zmianą klimatu a równością płci we wszystkich jej pracach, a także by egzekwowała politykę zapobiegania ciągłemu niszczeniu środowiska i trwającej degradacji zdrowia kobiet, dziewcząt i słabszych grup społecznych;

64. podkreśla, że politykę zagraniczną, bezpieczeństwo i obronność należy rozumieć w ich najszerszym znaczeniu, poprzez podejście ukierunkowane na człowieka, z uwzględnieniem wymiaru społecznego, edukacyjnego, środowiskowego i kulturowego oraz

sprawiedliwości społecznej i klimatycznej, z których wszystkie wymagają silnych demokracji i równości, w tym równości płci; podkreśla, że należy wdrożyć agendę dotyczącą kobiet, pokoju i bezpieczeństwa jako głównego elementu wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB) UE, i przypomina, że należy uwzględnić to przy wszelkim finansowaniu związanym z WPZiB, a jednocześnie wziąć pod uwagę szersze aspekty bezpieczeństwa; wzywa Komisję, aby podsumowała postępy poczynione we wdrażaniu Agendy ONZ dotyczącej kobiet, pokoju i bezpieczeństwa na szczeblu UE oraz by przedstawiła wnioski Radzie i Parlamentowi Europejskiemu; nalega, by Komisja przedstawiła – w oparciu o przeprowadzoną inwentaryzację – plan działań następczych wobec planu działania na rzecz kobiet, pokoju i bezpieczeństwa na lata 2019–2024 przy jednoczesnym dostosowaniu i rozszerzeniu go do zmieniającego się charakteru konfliktów i nowych zagrożeń, a także by przedstawiła działania mające na celu osiągnięcie zrównoważonego pod względem płci i uwzględniającego aspekt płci przywództwa na szczeblach unijnego procesu decyzyjnego; apeluje o poczynienie postępów we wdrażaniu rezolucji ONZ nr 1325 za sprawą krajowych planów działania na rzecz kobiet, pokoju i bezpieczeństwa (NAP 1325-IV) oraz wzywa Komisję i państwa członkowskie do nasilenia rekrutacji, zatrzymywania i awansowania kobiet w krajowych siłach zbrojnych i misjach cywilnych oraz do uwzględniania perspektywy płci na etapach kształtowania, planowania i wdrażania polityki bezpieczeństwa i obrony;

65. wzywa Komisję, aby zapewniła spójne i stabilne budżetowanie wszystkich działań związanych z płcią w sektorze obrony i bezpieczeństwa UE, zgodnie z unijnym planem działania na rzecz kobiet, pokoju i bezpieczeństwa; podkreśla potrzebę specjalnego finansowania działań związanych z płcią prowadzonych w ramach misji w dziedzinie Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony (WPBiO), w tym ustanowienia specjalnej linii budżetowej dla doradców ds. problematyki płci w ramach misji cywilnych WPBiO;

66. podkreśla, że kryzysy, takie jak konflikty zbrojne, okupacja terytorium, klęski żywiołowe i kryzysy humanitarne, ubóstwo energetyczne, zmiana klimatu i kryzys związany z kosztami utrzymania pogłębiają istniejące nierówności; obrońcy praw człowieka działający na rzecz feminizmu, osób LGBTIQ+ oraz zdrowia i praw seksualnych i reprodukcyjnych zajmujący się tymi zagadnieniami muszą być chronieni za pomocą specjalnych mechanizmów, zwłaszcza w krajach doświadczających regresu demokracji; wzywa Komisję, aby włączyła kwestię zarządzania kryzysowego, gotowości i bezpieczeństwa do przyszłej strategii na rzecz równości płci po 2025 r.;

67. wzywa Komisję, aby przeprowadziła kolejny przegląd postępów osiągniętych we wdrażaniu obecnego planu działania w sprawie równości płci i by nadal wdrażała mechanizm śledzenia środków

finansowych UE na rzecz równości płci przyznawanych i wypłacanych w krajach partnerskich oraz aby złożyła sprawozdanie na ten temat w ramach trzeciego planu działania w sprawie równości płci; wzywa Komisję, aby utrzymała wysokie tempo i poziom ambicji jego wdrażania tego planu oraz by rozpoczęła przygotowania do ambitnego czwartego planu działania w sprawie równości płci na okres po 2027 r., tak aby zapewnić jego terminowe przyjęcie, w tym przez zarezerwowanie odpowiednich środków finansowych na wdrożenie planu w przyszłym wniosku dotyczącym WRF na lata 2028–2034; podkreśla, że kluczowe zasady GAP III, tj. podejście oparte na prawach człowieka, w tym zdrowie i prawa seksualne i reprodukcyjne, intersekcjonalność i podejście transformacyjne z punktu widzenia równości płci, powinny stanowić integralną część GAP IV i że należy wzmocnić ich konkretne wdrożenie; wzywa Komisję, aby zwiększyła wsparcie polityczne i finansowe dla inicjatyw na rzecz równości płci i agencji ONZ, takich jak UN Women i Fundusz Ludnościowy ONZ (UNFPA), ze szczególnym uwzględnieniem partnerstwa UNFPA na rzecz dostaw;

68. wzywa Komisję, aby ustanowiła specjalną służbę wsparcia działającą za pośrednictwem przedstawicielstw dyplomatycznych UE w państwach trzecich, posiadającą specjalny mandat do udzielania wsparcia obrońcom praw kobiet i organizacjom na całym świecie w celu przeciwdziałania ruchom antygenderowym; wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby potwierdziły swoje zaangażowanie na rzecz równości płci i wzmocnienia pozycji kobiet na całym świecie oraz by zwiększyły finansowanie organizacji kobiecych, zwłaszcza na globalnym Południu i w regionach, w których równość płci jest przedmiotem ataków, dzięki czemu wypełnione zostaną luki w pomocy rozwojowej dla organizacji działających na rzecz praw kobiet spowodowane cięciami pomocy wprowadzonymi przez amerykańską Agencję Rozwoju Międzynarodowego (USAID);

69. wzywa Komisję, aby zagwarantowała spójność wewnętrznej i zewnętrznej polityki w zakresie równości płci, zwłaszcza w przyszłej strategii na rzecz równości płci na okres po 2025 r. (trzeci i czwarty plan działania w sprawie równości płci) oraz by dopilnowała, aby były one skoordynowane ze wszystkimi innymi odpowiednimi istniejącymi i przyszłymi strategiami, ramami i planami działania, takimi jak unijna strategia na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami na lata 2021–2030, unijne ramy strategiczne na rzecz równouprawnienia, włączenia społecznego i udziału Romów, Strategia UE w zakresie praw ofiar, strategia na rzecz równości osób LGBTIQ i unijny plan działania przeciwko rasizmowi; wzywa Komisję do zapewnienia większej przejrzystości i zaangażowania zainteresowanych stron we wdrażanie wszystkich inicjatyw związanych z płcią oraz do bardziej systematycznego angażowania Parlamentu w kontrolę i ocenę tych działań;

Ochrona społeczeństwa obywatelskiego i organizacji działających na rzecz praw kobiet oraz przeciwdziałanie ruchom antygenderowym

70. z zaniepokojeniem odnotowuje alarmujący wzrost liczby przestępstw z nienawiści i nawoływania do nienawiści wymierzonych w kobiety, osoby LGBTIQ+, mniejszości rasowe lub etniczne i inne grupy zmarginalizowane oraz podkreśla związek między pogarszającymi się standardami praworządności i standardami demokratycznymi a łamaniem praw podstawowych, w szczególności praw kobiet i mniejszości; podkreśla, że niespójne wdrażanie zabezpieczeń w państwach członkowskich prowadzi do nieodpowiedniej ochrony i naraża niektóre grupy na większe ryzyko dyskryminacji i przemocy; wyraża zaniepokojenie brakiem postępów we wdrażaniu przepisów dotyczących równości i walki z dyskryminacją w niektórych państwach członkowskich i wzywa Komisję do zajęcia się tą kwestią w strategii na rzecz równouprawnienia płci na okres po 2025 r.; z zadowoleniem przyjmuje uchylenie decyzji o wycofaniu horyzontalnej dyrektywy antydyskryminacyjnej i wzywa państwa członkowskie, aby niezwłocznie przyjęły jej przepisy;

71. wzywa Komisję, aby zapewniła kompleksowy mechanizm monitorowania i rozliczalności pozwalający szybko reagować na ciągłą erozję demokracji, praw kobiet i równości płci, w tym zdrowia i praw seksualnych i reprodukcyjnych oraz praw osób LGBTIQ+, które to prawa są ze sobą nierozerwalnie powiązane; wzywa Komisję, aby w oparciu o istniejące mechanizmy oceniła przestrzeganie praworządności lub praw podstawowych oraz by stopniowo opracowała specjalny mechanizm obejmujący wszystkie wartości Unii określone w art. 2 TUE, w tym demokrację, praworządność, prawa podstawowe i prawa człowieka, w tym prawa kobiet, działający na podstawie porozumienia międzyinstytucjonalnego między Komisją, Parlamentem i Radą, zapewniający jednolite podejście do corocznego monitorowania we wszystkich państwach członkowskich oraz wyraźne powiązanie z konkretnymi środkami Unii w przypadkach, gdy niedociągnięcia pozostają nierozwiązane; zauważa, że wszystkie środki mające przeciwdziałać regresowi powinny odzwierciedlać perspektywę intersekcjonalną; wzywa Komisję, aby przeprowadziła szczegółowe badania nad ruchami antygenderowymi w celu uzyskania głębszego wglądu w ich obecne działania i strategie finansowania; podkreśla, że zrozumienie tej dynamiki ma kluczowe znaczenie dla ochrony nowoczesnej, integracyjnej i tolerancyjnej Europy;

72. z wielkim zaniepokojeniem zauważa rozwój „manosfery”; podkreśla, że algorytmy wykorzystywane przez platformy mediów społecznościowych wzmacniają ekstremalne treści mizoginistyczne; wzywa Komisję, aby zbadała sytuację i ukarała bardzo duże platformy internetowe, które nie wywiązują się ze spoczywających na nich zobowiązaniach dotyczących usuwania szkodliwych treści;

wzywa Komisję, aby zbadała rosnącą rozbieżność w postawach młodych mężczyzn i młodych kobiet wobec równości płci, by oceniła jej skutki społeczne, zwłaszcza w przestrzeni internetowej, oraz by opracowała środki reagowania na rosnącą popularność wartości mizoginistycznych i skrajnie prawicowych wśród chłopców i młodych mężczyzn w odniesieniu do równości płci i praw kobiet oraz środki przeciwdziałania im; w związku z tym wzywa Komisję, aby propagowała w szkołach kompleksową, dostosowaną do wieku edukację seksualną i nauczanie o związkach, by rozwijała umiejętności krytycznego korzystania z mediów, przeciwdziałała wprowadzającym w błąd informacjom na temat płci i dezinformacji oraz zwalczała stereotypy związane z płcią; podkreśla, że należy dogłębnie zrozumieć zjawisko i ideologię incel, i wskazuje, że ważne jest zapobieganie im poprzez bardziej aktywną politykę przeciwdziałania tego typu postawom i narracjom oraz ewentualnym problemom związanym ze zdrowiem psychicznym i bezpieczeństwem, które leżą u ich podstaw;

73. przypomina o kluczowej i niezbędnej roli, jaką w systemie mechanizmów kontroli i równowagi w zdrowej demokracji odgrywają organizacje społeczeństwa obywatelskiego – zwłaszcza organizacje działające na rzecz praw kobiet i obrończynie praw człowieka, w tym kobiety pracujące w sektorze pomocy humanitarnej – w obronie i propagowaniu równości płci, praw człowieka i podstawowych wolności, zwłaszcza w czasach regresu politycznego, społecznego i instytucjonalnego; wzywa Komisję, aby uznała, chroniła i wspierała organizacje społeczeństwa obywatelskiego, organizacje i obrońców praw kobiet, feministki, ruchy osób LGBTIQ+ i ruchy na rzecz praw seksualnych i reprodukcyjnych oraz by zapewniła im bezpieczeństwo, gdyż te osoby i organizacje mają zasadnicze znaczenie dla propagowania reform politycznych sprzyjających włączeniu społecznemu, kwestionowania praktyk dyskryminacyjnych i mobilizowania społeczności w obronie praw podstawowych w UE i na świecie; zauważa, że są one coraz częściej obierane za cel przez podmioty skrajnie prawicowe i przeciwne prawom; wzywa Komisję, aby włączyła działania i zalecenia dotyczące ochrony i wsparcia organizacji społeczeństwa obywatelskiego zajmujących się prawami kobiet, równością płci i przeciwdziałaniem dyskryminacji jako horyzontalnego filaru polityki UE i strategii na rzecz równouprawnienia płci na okres po 2025 r.;

74. wzywa Komisję, aby zapewniła zrównoważone i dostępne finansowanie dla organizacji działających na rzecz praw kobiet, także w nowych WRF, oraz by utrzymała i nasiliła zaangażowanie we wspieranie społeczeństwa obywatelskiego, w tym finansowo w ramach programu „Obywatele, równość, prawa i wartości” (program CERV), przy zapewnieniu, aby pozostał on solidnym narzędziem reagowania na pojawiające się zagrożenia dla praw i wolności; wzywa w szczególności Komisję, aby zachowała program CERV jako odrębny program podlegający zarządzaniu bezpośredniemu oraz by

znacznie zwiększyła jego finansowanie, dzięki czemu będzie mógł on reagować na potrzeby niedofinansowanych organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz na rosnące zagrożenia i wyzwania dla przestrzeni społeczeństwa obywatelskiego i wartości UE; wzywa Komisję, aby utrzymała specjalny komponent tego programu dotyczący równości płci i praw kobiet, w tym zdrowia i praw seksualnych i reprodukcyjnych, a także specjalnych komponentów takich jak Daphne, które powinny pozostać autonomicznym programem z odrębną linią budżetową w nowych WRF z myślą o zwalczaniu przemocy ze względu na płeć i dyskryminacji, także wobec osób LGBTIQ;

75. ostrzega, że znaczna część środków finansowych przeznaczanych na rozwój ruchów antygenderowych w całej UE pochodzi od podmiotów zagranicznych; powtarza, że wszelkie finansowanie musi być zgodne ze wspólnymi wartościami Unii zapisanymi w art. 2 TUE i Karcie praw podstawowych, tak aby wsparcie finansowe wzmacniało demokratyczne wartości UE; wzywa Komisję, aby przeprowadziła przegląd i kontrolę wszystkich obecnych środków finansowych – w sposób uwzględniający aspekt płci zgodnie z zasadą „nie szkodzić” – dla zagwarantowania, że żadne fundusze unijne nie są przeznaczane na cele i projekty antydemokratyczne i antygenderowe; apeluje do Komisji o uważne śledzenie, w jaki sposób państwa członkowskie wykorzystują fundusze objęte wspólnym zarządzaniem, które mają na celu wspieranie równości płci oraz społeczeństwa obywatelskiego, w tym kobiecych organizacji pozarządowych, aby mieć pewność, że zaproszenia do składania wniosków o takie finansowanie nie są celowo zawieszane ani wstrzymywane;

76. wzywa Komisję, aby monitorowała wykonywanie przez państwa członkowskie wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka i TSUE, przy czym należy poświęcić szczególną uwagę wyrokom dotyczącym równości płci i niedyskryminacji oraz praw mniejszości, przy zapewnieniu pełnego przestrzegania zobowiązań międzynarodowych;

Przekrojowe sposoby osiągnięcia równości płci

77. apeluje o zapewnienie odpowiedniego finansowania badań dotyczących równości płci, w tym dla EIGE i Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej, a także w ramach instrumentów takich jak projekty planów na rzecz równości płci finansowane z programu „Horyzont Europa”; apeluje o opracowanie ulepszonej metodyki, w której należy określać nie tylko beneficjentów funduszy unijnych , ale także potencjał transformacyjny programów; wzywa Komisję do dopilnowania, aby fundusze UE były przyznawane wyłącznie na projekty, które są zgodne z prawami podstawowymi i zasadami UE, w tym z równością płci, dostępem do zdrowia i praw seksualnych i reprodukcyjnych oraz eliminacją przemocy ze względu na płeć; wzywa Komisję, aby zapewniła uczciwą i sprawiedliwą

społecznie transformację, która będzie korzystna dla wszystkich, poprzez opracowanie intersekcjonalnej strategii transformacyjnej uwzględniającej aspekt płci w celu rozwiązania kluczowych kwestii, a także podkreśla, że należy znacznie zwiększyć inwestycje w podstawowe usługi społeczne, co przyczyni się do niezależności, równości i emancypacji kobiet;

78. przyznaje, że wiele kobiet boryka się z nierównościami krzyżowymi i dyskryminacją w UE, oraz wzywa Komisję, aby nadal rozwijała uwzględnianie intersekcjonalności jako zasady przekrojowej w nowej strategii na rzecz równouprawnienia płci na okres po 2025 r. i we wszystkich środkach ustawodawczych i nieustawodawczych;

79. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby uwzględniały kwestię intersekcjonalności we wszystkich obszarach polityki związanych z równością płci i uznały, że przemoc ze względu na płeć i dyskryminacja są także potęgowane przez czynniki takie jak wiek, rasa, pochodzenie etniczne, status mniejszości, niepełnosprawność, tożsamość płciowa i orientacja seksualna oraz że krzyżowanie się tych czynników tworzy wielorakie i unikalne formy dyskryminacji, które wymagają ukierunkowanych, dostosowanych do kontekstu środków;

80. wzywa Komisję do dopilnowania, aby środki obejmowały całe terytorium UE i aby zapewniały skuteczne instrumenty służące wyeliminowaniu różnic regionalnych w zakresie równości płci zarówno między państwami członkowskimi UE, jak i w państwach członkowskich i ich regionach; podkreśla, że środki te powinny być elastyczne i odpowiednio finansowane, aby zaradzić nierównościom płeć, biorąc pod uwagę dostępne zasoby, dostępność i poziom postępu w każdym regionie;

81. ubolewa, że pomimo kluczowej roli, jaką kobiety na obszarach wiejskich odgrywają w utrzymaniu swoich społeczności i utrzymaniu rentowności rolnictwa, ich wkład jest często nieuznawany i nadal borykają się one z licznymi wyzwaniami, w tym z ograniczonymi możliwościami zatrudnienia, gorszym dostępem do usług, słabiej rozwiniętą infrastrukturą i niedostateczną reprezentacją w procesie decyzyjnym; wzywa Komisję, aby opracowała i wdrożyła podprogramy i działania poświęcone kobietom na obszarach wiejskich;

Otoczenie instytucjonalne służące osiągnięciu równości płci

82. wzywa Komisję, aby umocniła i wspierała Radę ds. równości płci zrzeszającą ministrów i sekretarzy stanu odpowiedzialnych za równość płci, która zajmuje się kwestiami praw kobiet i równości płci

i której zdaniem jest wydawanie wspólnych i konkretnych środków, w tym za pośrednictwem prezydencji Rady, oraz by zapewniła omawianie kwestii dotyczących równości płci na najwyższym szczeblu politycznym;

83. wzywa Komisję do monitorowania i zachęcania do szybkiego wdrożenia dyrektywy w sprawie norm dotyczących funkcjonowania organów ds. równości (dyrektywa (UE) 2024/1499) oraz do przedstawienia państwom członkowskim zalecenia dotyczącego standardów funkcjonowania tych organów i ich zadań w celu ułatwienia prawidłowej transpozycji dyrektywy i zapewnienia harmonizacji struktury organów ds. równości w całej Unii; podkreśla, że ważne jest przystąpienie UE do europejskiej konwencji praw człowieka, i wzywa Komisję, aby podjęła działania na rzecz osiągnięcia tego celu poprzez zwrócenie się do TSUE o opinię prawną;

84. pochwala konstruktywną współpracę z EIGE i jego prace, które odgrywają kluczową rolę w odpowiednim gromadzeniu danych, analizie porównywalnych zdezagregowanych danych, dostarczaniu instytucjom UE i państwom członkowskim badań i wytycznych, a także monitorowaniu wdrażania prawodawstwa UE uwzględniającego aspekt płci we wszystkich państwach członkowskich UE; wzywa Komisję, aby zapewniła EIGE wystarczające zasoby finansowe i kadrowe oraz zdolności, dzięki którym będzie mógł skutecznie wykonywać swoje zadania; przypomina, że EIGE doświadcza nieustannych problemów związanych z niedoborem pracowników, które dodatkowo pogłębiły się ze względu na gwałtowny wzrost liczby wniosków o udzielenie pomocy technicznej; apeluje zatem o przydzielenie EIGE nowych pracowników zatrudnionych na czas określony;

85. wzywa Komisję, aby aktywnie konsultowała się z kobietami i dziewczętami w całej ich różnorodności oraz by angażowała je – za pośrednictwem ich organizacji przedstawicielskich – w przygotowanie i wdrażanie strategii na rzecz równouprawnienia płci na okres po 2025 r.;

86. wzywa Komisję, aby uznała ważną rolę, jaką organizacje społeczeństwa obywatelskiego i podmioty na różnych szczeblach – takie jak społeczności wiejskie, lokalne grupy działania, samorządy lokalne i regionalne, a także środowiska akademickie i instytucje, takie jak Komitet Regionów – odgrywają w urzeczywistnianiu równości płci; w związku z tym wzywa Komisję, aby stosowała podejście sprzyjające włączeniu i by ściśle angażowała wszystkie zainteresowane strony w realizację celów strategii na rzecz równouprawnienia płci na okres po 2025 r.;

87. podkreśla znaczenie współpracy z ekspertami w tej dziedzinie; wzywa Komisję, by zapewniła również odpowiednie finansowanie i

wsparcie polityki równości płci na szczeblu lokalnym i regionalnym oraz by unijne fundusze spójności i odbudowy obejmowały wymogi dotyczące wyraźnych celów w zakresie równości płci, co ma zagwarantować, aby rozwój regionalny przyczyniał się do zmniejszania nierówności płci, a nie do ich pogłębiania, ponieważ mają one bezpośredni wpływ na szereg obszarów wpływających na równość płci, takich jak zatrudnienie, edukacja, infrastruktura opieki, zdrowie, wsparcie dla kobiet będących ofiarami przemocy oraz planowanie urbanistyczne i transport uwzględniające aspekt płci;

88. wzywa Komisję, aby zapewniła i usprawniła – we współpracy z EIGE i Eurostatem – regularne, wiarygodne i odpowiednie gromadzenie, zgłaszanie i analizę porównywalnych danych segregowanych według kryterium płci na poziomie UE i państw członkowskich; wzywa Komisję, aby opracowała wspólną metodykę monitorowania gromadzenia danych, tam, gdzie nie są one dostępne, oraz podkreśla, że należy opracować horyzontalne definicje unijne, które ułatwią przeprowadzanie ocen wpływu w aspekcie płci w obszarach polityki Unii; wzywa Komisję, aby usprawniła w szczególności gromadzenie danych dotyczących zapobiegania przemocy ze względu na płeć, jej ścigania i karania, w tym kobietobójstwa, gwałtu i innej przemocy seksualnej, poprzez rejestrowanie kompleksowych i porównywalnych danych dotyczących zarówno ofiar, jak i sprawców (danych zdezagregowanych według płci, grupy wiekowej, relacji między ofiarą a sprawcą oraz rodzaju przestępstwa zgodnie z wykazem zawartym w dyrektywie w sprawie zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, a także, w miarę możliwości, płci, tożsamości płciowej, pochodzenia rasowego lub etnicznego, orientacji seksualnej, cech płciowych, niepełnosprawności i statusu obywatelstwa), a także by Komisja dopilnowała, aby dane te były regularnie poddawane przeglądowi i wykorzystywane do kształtowania polityki, przydziału zasobów i opracowywania innych środków mających na celu zapobieganie przemocy seksualnej i innej przemocy ze względu na płeć; popiera współpracę państw członkowskich ze społeczeństwem obywatelskim w zakresie zapewniania ofiarom praw i opracowywania konkretnych strategii politycznych;

89. podkreśla, że warunkiem wstępnym opracowania polityki w zakresie równości płci jest przeznaczenie odpowiednich zasobów i wdrożenie strategii na rzecz równouprawnienia płci po 2025 r.;

°

° °

90. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.